

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke zondag

Abonnementsprijs : 500 fr. per jaar

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

Overwegingen omtrent de bestraffing van de sluikerij ter zake van douane

Rede uitgesproken door de Heer R. JANSSENS DE BISTHOVEN, Eerste Advocaat Generaal bij het Hof van Cassatie, op de plechtige openingszitting van het Hof op 1 september 1959.

Mijne Heren,

Op de plechtige openingszitting van 15 september 1938 werd de gebruikelijke redevoering gehouden door uw gewezen Procureur-generaal, de Heer Gesché, die toen Eerste Advocaat-generaal was; hij handelde over sommige vragen in verband met de overtredingen van de douanewetgeving.

Het is een dor terrein dat ik als onderwerp gekozen heb, zo zegde hij, « maar 't gaat over een stuk dat U meer dan eens in het verleden bekommerd heeft, en dat zeker nog in de toekomst af en toe aan uwe overdenkingen zal worden voorgesteld, en daarom zal het U dan toch, hoop ik, uwe welwillende aandacht niet onwaardig schijnen. »

Ik doe op uwe welwillendheid hetzelfde beroep, want het is ook over deze stof dat ik U zal spreken.

Tijdens de jaren die sedert de redevoering van de Heer Gesché verlopen zijn waart U in staat een einde te maken aan twistvragen, door uw rechtspraak te bevestigen of te verduidelijken. Het ligt dan ook niet in mijn bedoeling U iets te leren. Mijn opzet is bescheidener. Ik zal slechts pogen de synthese te maken van de rechtspraak die in verband met bepaalde vragen tot stand is gekomen, in de hoop U het oplossen van de vragen te vergemakkelijken die U nog mochten voorgelegd worden.

Ongetwijfeld heerst er thans een strekking tot het slopen van de tolmuren, een strekking die door het verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, goedgekeurd bij de wet van 2 december 1957, een begin van verwezenlijking kreeg. Het toepassingsgebied van de douanewetgeving blijft desondanks zeer uitgebreid. Het verdrag, dat bij de aanvang van dit jaar van kracht geworden is, heeft slechts onder zes Europese Staten een gemeenschappelijke markt tot stand gebracht; de afschaffing van de douanerechten tussen deze Staten zal geleidelijk, in twaalf of vijftien jaar, plaats hebben; ook de beperkingen op in- en uitvoer tussen de Lid-Staten zullen gaandeweg opgeheven worden; tenslotte blijven de Lid-Staten vrij bij het stellen van « verboden of beperkingen van invoer, uitvoer of door-

voer, welke gerechtvaardigd zijn uit hoofde van bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde, de openbare veiligheid, de gezondheid en het leven van personen, dieren of planten, het nationaal artistiek, historisch en archeologisch bezit of uit hoofde van bescherming van de industriële en commerciële eigendom » (artikel 36).

Er zal dus nog sluikerij kunnen gepleegd worden, voorzeker buiten, maar ook binnen de grenzen der gemeenschappelijke markt.

De wetten van 26 augustus 1822 en 6 april 1843 zijn trouwens van toepassing, niet alleen bij de bestraffing van douanemisdrijven, maar ook ten aanzien van misdrijven op het stuk van accijnzen en andere overtredingen die, krachtens de bijzondere wetten waarin zij zijn omschreven, vallen onder de wetsbepalingen op douanen en accijnzen.

In zijn rede van 15 september 1938 heeft de Heer Gesché in hoofdzaak over twee vragen gehandeld: wat is de aard van de geldboeten, ingevoerd door de wetten betreffende de douanen en accijnzen? Onder welke voorwaarden kan het openbaar ministerie zich tegen de in deze zaken gewezen vonnissen en arresten voorzien in hoger beroep of in cassatie?

Ik heb gemeend dat het niet van nut ontbloomt was even te herinneren aan de aarzelingen welke zich in dit opzicht hebben voorgedaan, en de oplossingen aan te duiden waartoe die vragen in de huidige staat der jurisprudentie leiden. Vervolgens zal ik U enige overwegingen onder ogen brengen in verband met zekere andere beginselen die de materie beheersen.

*
* *

Hoewel bevindend dat een zeer oude doctrine, die in de Belgische rechtspraak blijvend tot gelding komt, aan de fiscale geldboete een gemengd of tweevoudig karakter toekent, datgene van een straf en van een burgerlijke vergoeding, heeft de Heer Gesché met klem de juistheid van die opvatting betwist. Hij verklaarde niet te kunnen aannemen dat de wetgever een stelsel zou hebben ingevoerd waarin die maat-

regel het tweeslachtig karakter zou vertonen dat men eraan toeschrijft en hetwelk hem tot een straf en een vergoeding tegelijk zou maken.

« Alhoewel », zo zegde hij, « dit woord "boete" in een andere zin, dan die ener eigenlijke "straf" gebruikbaar zij, verplicht dan toch hier de eenheid van hetgeen waarop het toegepast wordt, te weten "Zulk een gehele som", te kiezen tussen die twee beteekenissen: ofwel een loutere straf, ofwel een loutere schadevergoeding: zoniet komt men er noodlottig toe, het te moeten aanzien als een raadsel voorstellende. Ook schijnt me het aangenomen stelsel van de tweeslachtige aard der boete niets anders te zijn dan een mislukte poging, om dit raadsel op te lossen ».

Uit het onderzoek dat hij aan sommige arresten wijdde, achtte de Heer Gesché te mogen afleiden dat nooit afdoende argumenten waren bijgebracht tot staving van het stelsel dat hij bestreed. Tegen dit stelsel, voegde hij eraan toe, heeft uw Hof zich althans éénmaal stellig verzet, door een arrest van 26 januari 1925; « door dit arrest », zegde hij, « hebt gij, inderdaad, met de vroegere rechtspraak afgebroken ».

Ik zal terugkomen op dit arrest, waarvan de betekenis en de draagwijdte, naar mijn mening, niet bepaald diegene zijn welke de Heer Gesché geoordeeld heeft eraan te mogen toekennen.

In zijn conclusie vóór het arrest van uw Hof van 3 februari 1890 (Pas. 1890.I.72) wees Advocaat-generaal Bosch erop dat het strafwetboek, in Boek één, drie verschillende categorieën straffen invoert, namelijk, die welke het strafwetboek toepasselijk stelt op de misdrijven in dat wetboek omschreven (artikelen 1 tot 99), die welke bij bijzondere wetten en verordeningen zijn bepaald (artikel 100, lid 1), en eindelijk die welke het tweede lid van artikel 100 heet « geldstraffen, gesteld om de inning van de fiscale rechten te verzekeren ». Het enkel vermelden van deze straffen, zo zegde hij, bewijst dat de wetgever daaraan een bijzonder karakter en een eigen doel toekent; in tegenstelling tot de andere straffen, die ingevoerd zijn met het oog op het beschermen der maatschappij, werden de fiscale geldboeten voorgeschreven om de inning van de fiscale rechten te verzekeren.

Gezien de speciale aard van deze geldboeten, welke met hun bijzonder doel overeenstemt, werden zij *gemengde geldboeten* genoemd.

Lange tijd is men de mening toegedaan geweest dat het karakter van burgerlijke vergoeding de bovenhand had op het karakter van straf. Dit verklaarden onder meer uw arrest van 28 november 1881 (Pas. 1882.I.5) en het reeds aangehaalde arrest van 3 februari 1890, naar luid van welke uitspraken die geldboeten minder het karakter van een straf dan wel van een burgerlijke vergoeding hebben.

Volgens het eerstgenoemde arrest was de geldboete bestemd om de Staat schadeloos te stellen voor de kosten, teweegebracht door het opsporen van bedrog ter zake van douane- en accijnsrechten.

Het tweede arrest verduidelijkte niet welke schade de boete ten doel had te vergoeden. Maar in zijn conclusie uitte Advocaat-generaal Bosch het gevoelen dat, zo fiscale geldboeten een strafrechtelijk karakter hebben, « zij tevens een ander, gelijkwaardig, ja zelfs overheersend karakter hebben, datgene van een burgerlijke vergoeding, die tot doel heeft het verlies goed te maken hetwelk door het fiscaal misdrijf aan de Staat is kunnen berokkend worden ».

Wanneer eenmaal de geldboete beschouwd werd

als de vergoeding van de schade die de Staat berokkend werd door het misdrijf ter oorzaak waarvan zij toegepast was geworden, dan was het normaal aan te nemen dat de personen, die overeenkomstig artikel 1384 van het burgerlijk wetboek burgerlijk verantwoordelijk waren, bij voorkomend geval voor die boete verantwoordelijk konden zijn. Dit werd beslist door uw arrest van 11 december 1911, onder de conclusie van Advocaat-generaal Pholien (Pas. 1912.I.35).

« Il faut logiquement », zo zegde deze magistraat, « pousser jusqu'au bout les conséquences du caractère de réparation civile, c'est à dire de dommages-intérêts, attribué aux amendes. Si elles sont des dommages-intérêts, c'est à dire la réparation du délit, le père de l'enfant mineur, délinquant habitant avec lui, en est tenu en vertu de l'article 1384 du code civil; et il en est tenu pour le tout, parce que la loi les considère pour le tout, et sans faire de ventilation, comme une réparation du dommage causé. »

En het arrest deed uitspraak in de volgende bewoordingen: « L'amende prononcée contre le fils mineur du demandeur en vertu des lois spéciales sur les douanes ne peut être assimilée aux peines de droit commun qui, purement personnelles de leur nature, ne doivent atteindre que les auteurs et les complices des infractions; concurremment avec son caractère pénal, cette amende a un caractère civil en ce qu'elle constitue la réparation du dommage réel ou légalement présumé que l'infraction aux lois sur les douanes a fait éprouver au trésor; en conséquences, l'arrêt attaqué, après avoir constaté qu'au moment du fait, le prévenu était mineur et habitait chez son père, a déclaré à bon droit ce dernier civilement responsable du dommage dont le montant, sous forme d'amende fiscale, a été fixé conformément à la loi. »

Een arrest in dezelfde zin werd gewezen op 13 november 1922 (Pas. 1923.I.57), naar aanleiding van een geldboete, uitgesproken uit hoofde van een overtreding van de wet van 29 augustus 1919 op het regime van de alcohol. Ten tijde van dit arrest werden de bij die wet bepaalde geldboeten beschouwd als van fiscale aard zijnde, en dus als een gemengd karakter hebbend. Sedertdien werd er gevonnisd dat de overtredingen van de wet van 19 augustus 1919 op het regime van de alcohol gemeenrechtelijke misdrijven zijn (Cass. 10 december 1923, Pas. 1924.I.67).

Het arrest van 26 januari 1925 (Pas. 1925.I.117), dat de heer Gesché tot staving van zijn zienswijze inriep, heeft van de fiscale geldboete een begripsomschrijving verstrekt die juist lijkt. Deze boete, aldus het arrest, is bestemd om de fiscus forfaitair schadeloos te stellen voor het nadeel dat hem door de sluikerijen berokkend wordt, doch zij heeft niettemin ten opzichte van degene die zij treft het karakter van een straf.

Dit arrest besprekend in een voetnoot, merkte Procureur-generaal P. Leclercq terecht op dat, zo fiscale geldboeten gemengd waren omdat zij een element tot vergoeding van de door het misdrijf veroorzaakte schade zouden behelzen, zij onmogelijk zouden kunnen worden verklaard. « En effet », schreef hij, « quand une condamnation se produit en matière de douanes et accises, le juge ne condamne pas seulement à l'amende dite mixte, mais fréquemment aussi au paiement du droit fraudé; quel est alors le dommage qui est causé par l'infraction et qui n'est pas réparé?... De plus, il existe des contraventions douanières qui se produisent sans qu'il y ait de droits fraudés. Dans ce cas, aucun droit de douane ne doit être payé. » En verder, na vastgesteld te hebben dat de enormiteit der straffen in deze materie buiten

verhouding is tot de vrijwel niet bestaande stoornis in de maatschappij die zij geacht zijn te herstellen, onderlijnde de geleerde magistraat dat de ware verstoring die de douanemisdrijven veroorzaken is dat de fiscus minder geld int en dat de Staat er zich bijgevolg op een andere manier moet verschaffen.

En hij ging voort als volgt: « La législation pénale sur ces infractions est la résultante de ce fait. Par suite de la fraude, il est entré moins d'argent dans la caisse de l'Etat; c'est la raison de toutes les règles sur la matière et en même temps du caractère mixte des amendes. Ce que le législateur veut, c'est de l'argent pour l'Etat, et les mesures ordonnées par la loi tendent toutes à ce but: amener de l'argent à l'Etat. Pour l'atteindre, la loi a considéré tous les fraudeurs comme formant un tout, et elle a dit: quand un fraudeur sera surpris, il payera pour tous les autres; pour un fait de fraude qui est constaté, il y en a dix qui échappent; donc quand on le découvrira, celui à charge de qui il est établi payera pour les autres fraudeurs et pour les autres cas où il a fraudé sans être surpris. Il payera une amende égale au décuple du droit fraudé ou d'un montant fixe très élevé... Ainsi s'explique le caractère mixte de l'amende. Elle est mixte parce qu'elle n'est pas calculée seulement d'après la criminalité des fraudeurs, elle est établie en vue de procurer de l'argent au fisc; elle est forfaitaire, tendant à rendre à l'Etat tout ce qu'il a perdu non seulement par la fraude, à raison de laquelle la condamnation est prononcée, mais encore par toutes les fraudes que la loi présume avoir existé et ne pas avoir été découvertes... Mais si, au point de vue de l'Etat qui perçoit l'amende, on peut dire, pour en expliquer l'élévation et les règles spéciales auxquelles l'infraction est soumise, que l'amende renferme un élément de dommages-intérêts fixé forfaitairement, on doit reconnaître, si l'on se place au point de vue du condamné, que pour lui l'amende est une peine. »

Dit is het wat lakonisch, maar zonder de minste dubbelzinnigheid, geuit is in het arrest van 26 januari 1925.

Aldus begrepen, is de gemengde aard van de geldboete niet langer een onoplosbaar enigma.

Het feit dat het gemengd karakter aan de fiscale geldboeten toebehoort, omdat de schade die zij geacht zijn te herstellen niet die is welke de Staat zou zijn berokkend door het misdrijf uit hoofde waarvan de boete werd uitgesproken, doch het nadeel dat de Staat ter oorzaak van de gezamenlijke sluikerijen lijdt, verklaart dat dit karakter ook, met zijn wettelijke uitwerking, verbonden is aan de boeten, gesteld voor de bestraffing van overtredingen die op zichzelf geen ontduiking van fiscale rechten behelzen, zoals, bij voorbeeld, het verhinderen van ambtsuitoefening (artikel 324 van de wet van 26 augustus 1822; cass. 21 mei 1900, Pas. 1900.I.259, en 26 januari 1903, *ibid.* 1903.I.97); het vervoeren in het douanegebied van niet door de vereiste bescheiden gedekte goederen (cass. 8 juni 1920, *ibid.* 1920.I.189); het uitvoeren zonder vergunning, of met niet geldige vergunningen, van aan het regime der vergunningen onderworpen goederen (Cass. 28 april 1958, *ibid.* 1958.I.948).

Uit deze bijzondere aard van het schadevergoedend element dat de fiscale geldboeten inhouden valt af te leiden dat de burgerlijke verantwoordelijkheid, ingevoerd door artikel 1384 van het burgerlijk wetboek, op die boeten niet toepasselijk is, vermits de oorzaak van de door de Staat geleden schade, waarvan zij het vergoeden ten doel hebben, niet gelegen is in het feit uit hoofde waarvan de delinquent veroordeeld

wordt. « L'extension de la responsabilité civile aux amendes fiscales, schrijft Haus n'a pas été consacrée par la législation belge comme une conséquence de la nature mixte de ces amendes » (1). De jurisprudentie van voormelde arresten van 11 december 1911 en 13 november 1922 kan dus niet worden goedgekeurd.

*
* *

Omtrent de vraag van het hoger beroep en de voorziening is een controverse gerezen.

Artikel 247 van de wet van 26 augustus 1822 voorziet voor alle vorderingen die strekken tot toepassing van straffen uit hoofde van overtredingen op het stuk van douanen en accijnzen de mogelijkheid in hoger beroep te komen, en schrijft toepassing van de regels van het wetboek van strafvordering voor in beide trappen van jurisdictie. Artikel 250 van de wet stelt voorziening in cassatie open in alle gevallen waarin, volgens de vigerende wetten, van dit rechtsmiddel gebruik kan worden gemaakt.

Er is dan ook nooit betwist dat het vermogen om hoger beroep en voorziening in cassatie in te stellen in beginsel aan het openbaar ministerie en het bestuur toebehoort.

Evenmin is er betwist dat deze rechtsmiddelen beperkt zijn tot het eigen voorwerp van de vorderingen die onderscheidenlijk aan het bestuur en het openbaar ministerie toebehoren. Het bestuur brengt door zijn hoger of cassatieberoep bij de hogere rechtscolleges alleen de vordering aan die strekt tot toepassing van de geldboeten, van de verbeurdverklaring, van de sluiting van de inrichtingen, van de subsidiaire gevangenis die de geldboete slechts vervangt, alsmede zijn eis van de ontdoken rechten; de vordering die strekt tot toepassing van de hoofdgevangenisstraffen wordt bij de hogere rechtscolleges slechts aanhangig gemaakt door het hoger of cassatieberoep van het openbaar ministerie (2) (Cass. 24 februari 1958, Pas. 1958.I.687).

De controverse heeft enkel gelopen over de vraag of het openbaar ministerie zich in hoger beroep of in cassatie kan voorzien wanneer het bestuur dergelijk rechtsmiddel niet gebruikt.

Het ontkennend antwoord hierop werd gestaafd door inroeping van artikel 247 van de algemene wet hetwelk, hoewel de publieke vordering tussen het openbaar ministerie en het bestuur verdelend, tussen beide vorderingen een tweevoudige band legt: een band van gelijktijdigheid uit kracht waarvan die vorderingen tezamen dienen geïnstrueerd en bij een zelfde vonnis moeten worden berecht; een band van ondergeschiktheid, ingevolge welke de vordering van het openbaar ministerie afhangt van de vordering van het bestuur.

Deze opvatting, die onder meer in Haus (3) een voorstander vond, werd bestreden door de heer Gesché in zijn conclusie vóór het arrest van uw Hof van 9 juli 1928 (Pasic. 1928.I.219), en later in zijn redevoering op de openingszitting van 15 september 1938.

De heer Gesché bracht de volgende argumenten voor:

De voorrang van de vordering van het bestuur wordt door artikel 247 afgeleid van het recht te transigeren dat artikel 229 aan het bestuur verleent. Wanneer het bestuur onder aanwending van zijn voorrangrecht de vordering ingesteld heeft, behoort de macht om een dading aan te gaan het nog toe, doch het benutten van dit recht heeft geen andere uitwerking meer dan de vordering van het openbaar

ministerie te niet te doen; het voortbestaan van het recht te transigeren kan dienvolgens geen genoegzame reden opleveren om het openbaar ministerie het recht te weigeren zich alleen vóór de hogere rechtscolleges te voorzien, ten einde de wijziging of vernietiging te bekomen van de beslissing, gewezen op de vordering die het regelmatig ingesteld heeft. Van de andere kant slaat het beginsel van de gelijk-tijdigheid der vervolgingen en de eenheid van het vonnis slechts op de rechtspleging in eerste aanleg. Wat artikel 247 eist is verwezenlijkt wanneer de zaak in eerste aanleg afgedaan is. « Men denke maar enkel aan het geval, aldus de heer Gesché, waar de eerste rechter, alhoewel het aangeklaagd delict bewezen hebbende verklaard en aan de betichte de volledige door de wet voorziene vermogensstraffen toegepast, zich zou onthouden hebben, 't zij voor 't geheel, 't zij voor gedeelte, de door het openbaar ministerie wettelijk gevorderde vrijheidsstraffen uit te spreken. Kan men zich inbeelden dat het beroep van het openbaar ministerie zou moeten niet ontvankelijk verklaard worden om reden er niet ook door de Administratie beroep werd ingediend? De Administratie heeft bekomen al wat ze vorderde, al waartoe ze recht had. Zij heeft er hoegenaamd geen belang in, de zaak voor het hoger gerecht aan te brengen: zelfs, indien ze 't toch deed en, verondersteld zijnde dat zij er macht zou toe hebben, zou het ten haar nadeel kunnen uitlopen; ze zou immers betichte kunnen zien vrijgesproken worden en ontlast van de vermogensstraffen die zij tegen hem bekwam, want hare actie is de openbare actie en de belangen van de betichte zouden door haar beroep weer op 't spel staan. »

Deze stelling heeft de bovenhand gekregen.

Op een voorziening, door de Procureur-generaal in het belang van de wet ingesteld tegen een arrest dat, bij gebreke van hoger beroep door het bestuur, niet ontvankelijk had verklaard het hoger beroep van het openbaar ministerie tegen een vonnis waardoor de beklaagde wegens een overtreding ter zake van accijnzen tot een hoofdgevangenisstraf en een geldboete werd veroordeeld, wees uw Hof op 16 december 1940 (Pasic. 1940.I.319) een arrest waarbij het, na vastgesteld te hebben dat het bestuur van financiën van zijn vordering niet afgezien en daarover geen dading aangegaan had, verklaarde dat « de enkele omstandigheid dat het Beheer tegen het vonnis van veroordeling geen beroep heeft ingesteld, het openbaar ministerie niet onontvankelijk maakt, door een beroep, de wettelijkheid terug te berde te brengen van de gewezen beslissing, wat aangaat de hoofdgevangenisstraf en het *quantum* van de uitgesproken gevangenisstraf ».

Een voetnoot van uw Procureur-generaal, in de Pasicrisie onder dit arrest gepubliceerd, heeft duidelijk de gevolgen hiervan belicht, in deze woorden:

« De l'existence de deux actions et de la primauté de celle de l'administration, il se déduit: 1° que le débat qui, sur le seul recours du ministère public, va s'engager entre l'inculpé et lui devant le juge supérieur doit demeurer étranger au dispositif par lequel l'inculpé a été déclaré coupable de l'infraction, c'est entre l'administration et l'inculpé que se discute essentiellement la question de l'existence de l'infraction et de son imputabilité; 2° que ce débat ne peut porter davantage sur le dispositif relatif aux peines que l'administration peut requérir, notamment l'amende et la confiscation. En bref, comme le décide l'arrêt annoté, le ministère public, par son seul appel, ne remet en question devant le juge supérieur que la légalité de la décision rendue quant à l'emprisonnement principal et le *quantum* de l'emprisonnement

éventuellement prononcé. Le juge d'appel a donc uniquement à examiner tantôt si le premier juge, en refusant de prononcer une peine d'emprisonnement principal, n'a point fait une application erronée de la loi, tantôt si l'emprisonnement qu'il a prononcé est prévu par la loi et, dans l'affirmative, répond, quant à son *quantum*, à une exacte répression en l'espèce. »

Het arrest van 16 december 1940 veronderstelt een hoger beroep, gericht tegen een veroordeling. Bij vrij-spraak is de oplossing anders. Een arrest van 25 juni 1934 (Pasic. 1934.I.337) heeft, daar het bestuur niet in beroep was gekomen, het hoger beroep van het openbaar ministerie tegen een vonnis van vrij-spraak niet ontvankelijk verklaard; deze beslissing was hierop gesteund dat het niet instellen van hoger beroep door het bestuur gelijkstaat met een berusting in het vonnis van vrij-spraak, en, bijgevolg, met een afstand in de loop van het geding. Zoals aangestipt is in de even aangehaalde noot, kan de niet-ontvankelijkheid van dergelijke voorziening eveneens hieruit afgeleid worden dat de wijziging van de beslissing van vrij-spraak niet zou kunnen bekomen worden dan na de vaststelling dat de beklaagde aan het misdrijf schuldig is, een vraag die tussen de beklaagde en het bestuur moet besproken worden en die, wanneer het bestuur niet in hoger beroep komt, definitief ten voordele van de beklaagde afgedaan is.

Deze beschouwingen zijn vreemd aan het geval waarin de eerste rechter zich onbevoegd verklaard heeft om kennis te nemen van een overtreding op de wetten in zake douanen en accijnzen, waarop hoofd-gevangenis en geldboete zijn gesteld. Door uw arrest van 2 juni 1947 (Pasic. 1947.I.222) hebt U beslist dat het feit dat het bestuur ervan afziet tegen dergelijk vonnis hoger beroep in te stellen, het hoger beroep van het openbaar ministerie niet onontvankelijk maakt. Uw arrest zegt: « dat uit het enig feit dat het beheer geen hoger beroep heeft ingesteld tegen de beslissing van onbevoegdheid in zake geveld, men niet mag afleiden dat het beheer over zijn vordering een dading zou getroffen hebben of dat het afstand er van zou gedaan hebben; dat deze onthouding, voor het beheer, noch het vermogen uitsluit zijn vordering vóór een andere rechtsmacht te vervolgen, noch zijn inzicht ze er vóór te brengen. » Daarna wijst het arrest erop dat het niet instellen van hoger beroep door het bestuur niet in de weg staat aan de toepassing van de regel volgens welke de vraag nopens de schuld tussen het bestuur en de beklaagde moet behandeld worden, dat immers, krachtens artikel 215 van het wetboek van strafvordering, het hof van beroep, na de beslissing tot onbevoegdverklaring vernietigd te hebben, over de grond uitspraak moet doen, zowel ten aanzien van de vordering van het bestuur, als van het openbaar ministerie.

Dezelfde beginselen gelden voor de voorziening in cassatie die het openbaar ministerie bij niet-voorziening door de administratie instelt, onder het voorbehoud echter dat vóór uw Hof het *quantum* van de gevangenisstraf niet in betwisting kan worden gebracht dan uit het oogpunt van de overeenstemming ervan met de wet.

De omvang van de verbreking en de verwijzing die op de enkele voorziening door het openbaar ministerie uitgesproken worden, ondergaan noodzakelijkerwijze de weerslag van de toepassing van die regels.

Wanneer het openbaar ministerie alleen zich in cassatie heeft voorzien tegen een arrest houdende veroordeling tot de hoofdgevangenis en de geldboete, dan wordt de verbreking, uitgesproken wegens de onwettelijkheid van de gevangenisstraf, beperkt tot

het dispositief waarbij deze straf vastgesteld is en wordt de verwijzing in dezelfde grenzen bevolen (Cass. 20 september 1948, Pasic. 1948.I.500).

Uit het zoëven aangehaalde arrest van 2 juni 1947 blijkt dat de verbreking en de verwijzing voor het geheel uitgesproken worden, op de enkele voorziening door het openbaar ministerie tegen een arrest waarbij niet ontvankelijk verklaard wordt, omdat het bestuur niet in beroep gekomen is, het hoger beroep van het openbaar ministerie tegen een vonnis van onbevoegdheid in verband met een fiscaal misdrijf waarop hoofdgevangenis en geldboete gesteld is.

Deze beschouwingen leiden mij ertoe een paar woorden te zeggen over het hoger en cassatieberoep, ingesteld door het bestuur en de verdachte.

Het hoger beroep van het bestuur brengt de zaak ten volle over ten aanzien van de toepassing van de straffen waarvan het vorderen aan hetzelfde toebehoort, maar deze overbrengende werking heeft slechts in die mate plaats. Zo kan, op het enkel hoger beroep van het bestuur, de hogere rechter die een in eerste aanleg vrijgesproken beklaagde veroordeelt, deze geen hoofdgevangenisstraf opleggen (Cass. 27 maart 1922, Pasic. 1922, I, 215; 12 november 1923, *ibid.* 1924, I, 24; 7 februari 1927, *ibid.* 1927, I, 138, 4°).

Edoch brengt het hoger beroep van het bestuur tegen een veroordelend vonnis niet enkel de belangen van de vervolgende partij bij de rechter in hoger beroep aan, doch tevens die van de beklaagde, zelfs wanneer deze niet in hoger beroep is gekomen; het stelt vóór de rechter die kennis ervan neemt het feit, de schuld en de op de vordering van het bestuur uitgesproken veroordeling opnieuw in discussie (Cass. 1 mei 1953, Pasic. 1933, I, 211). Hieruit volgt dat, zo op het enkel hoger beroep van het bestuur de rechter in hoger beroep een vonnis te niet doet waarbij de verdachte tot een geldboete en een hoofdgevangenisstraf veroordeeld werd, de beroepen beslissing, gezien de ondeelbaarheid van de veroordeling, in haar geheel vernietigd is.

Deze regelen zijn op identieke gronden van toepassing op de voorziening in cassatie, door het bestuur alleen ingesteld. Wanneer de beslissing verbroken wordt op de publieke vordering en zij veroordeling tot de geldboete en de hoofdgevangenis houdt, dan worden de verbreking en de verwijzing voor het geheel uitgesproken (Cass. 7 februari 1955, Pasic. 1955, I, 603). Daarentegen, op de enkele voorziening van het bestuur tegen een arrest waarbij de verdachte vrijgesproken wordt van een met hoofdgevangenis en geldboete bestraft misdrijf, worden de verbreking en de verwijzing beperkt tot de beslissing gewezen over de vordering van het bestuur (Cass. 29 september 1958, Pasic 1959, I, 105). In dit geval heeft het openbaar ministerie, door geen voorziening in te stellen, de beslissing in kracht van gewijsde laten gaan die gewezen werd over de vordering tot toepassing van de gevangenisstraf welke het alleen vermag te vorderen.

Hieruit dat het bestuur, door zijn hoger of cassatieberoep, bij de hogere rechter de aan hetzelfde toebehorende publieke vordering aanbrengt, volgt dat het van bewust hoger of cassatieberoep slechts op geldige wijze afstand doet indien deze afstand gepaard gaat met een afstand van zijn vordering of dergelijke afstand impliceert (Cass. 1 mei 1933, Pasic. 1933, I, 211; 5 augustus 1942, *ibid.* 1942, I, 178 en de noot; 17 februari 1958, *ibid.* 1958, I, 659).

Wanneer de tot de gevangenis en de geldboete veroordeelde verdachte zich alleen in cassatie voorzien heeft, slaat de vernietiging van de beslissing wegens de onwettelijkheid van de geldboetestraaf tevens op het

dispositief waarbij de gevangenisstraf uitgesproken werd, en heeft de verwijzing voor het geheel plaats; in dergelijk geval immers wordt de op de vordering van het bestuur gewezen beslissing, en bijgevolg de schuld van de verdachte, opnieuw in discussie gesteld (Cass. 9 juli 1956, Pasic. 1956, I, 1257); indien integendeel de beslissing enkel wegens de onwettelijkheid van de hoofdgevangenisstraf verbroken wordt, dan blijven de verbreking en de eventuele verwijzing beperkt tot deze beschikking van het arrest, naardien de beslissing over de vordering van het bestuur wettelijk bevonden is.

De verbreking en de verwijzing moeten insgelijks voor het geheel uitgesproken worden wanneer, ingeval de verdachte zijn voorziening alleen tegen het bestuur heeft gericht, de veroordelende beslissing wegens de onwettelijkheid van de geldboetestraaf verbroken wordt. Maar de verbreking en de verwijzing moeten gedeeltelijk zijn en beperkt blijven tot het dispositief waarbij de hoofdgevangenisstraf vastgesteld is, wanneer de verdachte zijn voorziening slechts tegen het openbaar ministerie heeft gericht.

Volgens dezelfde beginselen en dezelfde onderscheidingen bepaalt men de draagwijdte en de uitwerking van het hoger beroep, door de beklaagde alleen ingesteld, en van zijn verzet tegen een veroordelende beslissing (Zie Cass. 8 maart 1937, Pasic. 1937, I, 82; 14 maart 1939, *ibid.* 1939, I, 146; Arr. Hof van Cassatie, 1939, 94; Cass. 23 september 1940, Pasic. 1940, I, 224; Arr. Hof van Cassatie, 1940, 82).

* * *

Aangezien de geldboete, de verbeurdverklaring en de sluiting van de inrichtingen straffen zijn, is de tot toepassing daarvan strekkende vordering van het bestuur een publieke vordering. Deze vordering is in beginsel aan de regelen van het wetboek van strafvordering onderworpen; toch vertoont zij enkele bijzonderheden.

In tegenstelling tot het openbaar ministerie, vermag het bestuur niet enkel deze vordering uit te oefenen; het beschikt er ook over. Het kan te allen tijde met de overtreder transigeren, of afstand doen van een hangende vervolging en zodoende aan zijn vordering en die van het openbaar ministerie een einde maken.

Het bestuur heeft geen hoedanigheid om zijn vordering bij de onderzoeksrechter aanhangig te maken. Het vermogen om een onderzoek te vorderen behoort alleen aan de procureur des Konings toe. Vóór de wijziging die aan artikel 247 van de algemene wet van 26 augustus 1822 toegebracht werd door artikel 16 van het koninklijk besluit n° 6 van 22 augustus 1934, was deze macht van de procureur des Konings beperkt. Wanneer het bestuur van financiën bij hem een klacht indiende, kon die magistraat een onderzoek slechts vorderen voor zoveel het aangeklaagd misdrijf de dader ervan aan een hoofdgevangenisstraf blootstelde; zo de bedreigde penaltiteiten uitsluitend van geldelijke aard waren, dan kon het openbaar ministerie niet optreden. Het bestuur, waarvan de beambten niet gemachtigd zijn tot het verrichten van zekere taken, ontbeerde aldus het middel om het bewijs te leveren van vaak aanzienlijke sluikerijen. Artikel 16 van het koninklijk besluit nummer 6 van 22 augustus 1934, hetwelk ingevoegd is in artikel 247 van de algemene wet waarvan het derde lid vormt, heeft dit gebrek verholpen. Krachtens deze bepaling kan het openbaar ministerie, op het schriftelijk aanzoek hem gedaan door een ambtenaar van het bestuur der douanen en accijnzen met minstens de rang van direc-

teur, de onderzoeksrechter vorderen te informeren aangaande douanemisdrijven waarop boeten, verbeurdverklaringen of het sluiten van fabrieken of werkplaatsen gesteld zijn.

De procureur des Konings kan dus een onderzoek vorderen in alle douane- en accijnzenzaken, hetzij op de enkele klacht van het bestuur indien het misdrijf met hoofdgevangenis gestraft wordt, hetzij op het schriftelijk verzoek van het bestuur indien op het misdrijf enkel geldstraffen gesteld zijn; in het eerste geval is het de aan het openbaar ministerie toebehorende publieke vordering die bij het onderzoeksrecht aangebracht wordt; in het tweede geval wordt door het openbaar ministerie de vordering van het bestuur bij dit gerecht aanhangig gemaakt.

Volgens de voorschriften van het wetboek van strafvordering wordt, wanneer het onderzoek volledig is, de rechtspleging geregeld door de raadkamer, die de ingewonnen bezwaren beoordeelt en overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk IX van boek I van dat wetboek uitspraak doet.

Deze procedure mag in fiscale zaken niet gevolgd worden; de principes, die voor de uitoefening van de publieke vordering op dit gebied gelden, verzetten zich daartegen.

De onmogelijkheid deze procedure toe te passen wanneer bij de onderzoeksrechter een met gevangenis bestraft douanemisdrijf aanhangig gemaakt werd, is belicht geworden door het arrest van uw Hof van 24 november 1891 (Pasic. 1892, I, 25), waarvan de leer steeds gevolgd werd: «Si la chambre du conseil, aldus dit arrest, avait pouvoir de prononcer le non-lieu ou le renvoi au tribunal correctionnel, sa décision aurait pour effet de scinder les poursuites et de statuer sur l'une des actions isolément (le ministère public ne représentant en aucun cas l'administration quant à l'application des amendes et des confiscations); il suit de ces considérations que, si la loi fiscale n'enlève point au parquet la faculté de requérir une instruction sur la plainte de l'administration, elle exclut, d'autre part, l'appréciation par une juridiction d'instruction des charges recueillies, comme n'étant point compatible avec la dépendance dans laquelle se trouve exceptionnellement placée l'action du parquet».

In het geval dat tot dit arrest geleid heeft, had de raadkamer verklaard dat de zaak aan de onderzoeksrechter onttrokken was; het hof heeft deze handelwijze wettelijk bevonden.

De beschouwingen van dit arrest zijn echter vreemd aan het geval van een onderzoek, ingesteld uit hoofde van een misdrijf waarop geen hoofdgevangenis staat.

Artikel 16 van het koninklijk besluit van 22 augustus 1934, na aan het openbaar ministerie de macht verleend te hebben om de onderzoeksrechter in dergelijk geval tot informeren te vorderen, bepaalt dat de uitoefening van de publieke vordering voor het overige aan het bestuur voorbehouden blijft.

Het optreden van het openbaar ministerie is voor deze tekst strikt beperkt tot het vermogen de zaak bij de onderzoeksrechter aan te brengen; het reikt niet verder: het kan er dus niet in bestaan vóór de raadkamer een vordering te nemen die het uitoefenen van de aan het bestuur toebehorende publieke vordering impliceert, zoals een vordering tot buitenvervolginstelling of tot verwijzing naar het rechtsprekend gerecht; alleen het bestuur vermag te oordelen welk gevolg er aan de rechtspleging dient te worden gegeven.

Hieruit volgt dat, zowel in dit geval als in het vorige, het openbaar ministerie zich moet beperken tot het vorderen en de raadkamer tot het uitspreken

van de onttrekking van de zaak aan de onderzoeksrechter.

Uit het beginsel dat de vordering van het bestuur tot toepassing van geldstraffen een publieke vordering is, heeft de rechtspraak bepaalde gevolgtrekkingen afgeleid.

Door de aan de beklaagde betekende dagvaarding brengt het bestuur bij het rechtsprekend gerecht het feit aan dat het voorwerp is van de telastlegging, afgezien van de daarvan verstrekte qualificatie. In deze zaken, zoals in andere strafzaken, moet de rechter, in de grenzen van zijn bevoegdheid en met inachtneming van de rechten der verdediging, aan het bij hem aanhangige feit de wettelijke qualificatie geven, ook al ware deze anders dan de door het bestuur voorgestelde (Cass. 2 maart 1931, Pasic. 1931, I, 107, en de conclusie van het openbaar ministerie alsmede noot 1; 7 oktober 1946, ibid. 1946, I, 349).

Daar het wetboek van strafvordering geen gelijkaardige bepalingen inhoudt als die van artikel 100, 2° lid, van het strafwetboek, zijn de oorzaken van verval van de publieke vordering, omschreven in hoofdstuk IV van de voorafgaande titel (wet van 17 april 1878), toepasselijk op de publieke vordering die aan het bestuur toebehoort; deze vordering vervalt dus door de dood van de verdachte en door de verjaring (Cass. 24 oktober en 28 november 1949, Pasic. 1950, I, 109 en 192).

Deze vordering vervalt tevens ten gevolge van het gewijsde: een zelfde fiscaal misdrijf mag niet tot opeenvolgende vervolgingen of veroordelingen leiden. Edoch, wanneer hetzelfde feit tegelijk een fiscaal misdrijf en een gemeenrechtelijk misdrijf uitmaakt, ook al werd dit laatste misdrijf strenger bestraft, dan vormt de veroordeling tot gevangenis en geldboete uit hoofde van de gemeenrechtelijke overtreding geen beletsel voor een vervolging, daarna in te stellen door het bestuur op voet van het fiscaal misdrijf, en voor de veroordeling tot de geldboete die voor dit misdrijf toepasselijk is. U hebt in dezer voege geoordeeld door een arrest van 4 november 1946 (Pasic. 1946, I, 339). Deze beslissing is hierop gesteund dat, aangezien artikel 100, lid 2, van het strafwetboek toepassing van artikel 65 van dit wetboek op de geldstraffen, ingevoerd om de inning van de fiscale rechten te verzekeren, uitsluit, de veroordeling uitgesproken wegens een gemeenrechtelijke overtreding geen invloed heeft op de uitoefening van de vordering van het bestuur (4).

De transactie, die artikel 229 van de wet van 26 augustus 1822 veroorlooft, is een oorzaak van verval van de publieke vordering die eigen is aan de fiscale zaken; daardoor wordt aan de vordering van het bestuur en aan de vordering van het openbaar ministerie een einde gemaakt (artikel 208 van de algemene wet).

De macht om door een transactie aan de publieke vordering een einde te maken sluit in dat het bestuur over de publieke vordering beschikt; te allen tijde kan het van deze vordering afstand doen of ze prijsgeven, zelfs zonder met de overtreder een transactie te sluiten; zulke afstand of prijsgeving hebben dezelfde uitwerking als de transactie.

* * *

Naar luid van artikel 249 van de algemene wet, wanneer de misdrijven, «onverminderd de strafvordering, tevens tot betaling van rechten of accijnzen, en alzo tot een civiele actie aanleiding geven, zal de kennisneming of berechting daarvan in beide opzichten tot de bevoegde criminele of correctionele rechter behoren».

De vordering tot inning van de ontdoken rechten is een burgerlijke vordering. Echter, in tegenstelling tot de in artikel 3 van de wet van 17 april 1878 omschreven vordering, strekt zij niet tot het vergoeden van de door het misdrijf veroorzaakte schade. Immers, het is niet het misdrijf dat de schuldvordering van de Staat teweeggebracht heeft; deze bestaat uit kracht van de wet, afgezien van elke overtreding. « La réclamation en justice des droits fraudés, zegt een van uw arresten, est une action en paiement d'une dette établie par le loi fiscale; le fait de fraude étant reconnu, la dette du contribuable devient certaine, sauf au juge à en déterminer le montant » (Cass. 23 juli 1878, Pasic. 1878, I, 365). Dit komt erop neer te zeggen dat het feit van sluikerij de schuld niet in het leven roept, maar het bestaan ervan aan het licht brengt en met zekerheid bewijst.

Door de kennisneming van deze burgerlijke vordering te verlenen aan het strafgerecht waarbij de publieke vordering aanhangig is, beoogt artikel 249 de rechtspleging te vereenvoudigen en te versnellen.

Herhaaldelijk heeft uw Hof verklaard dat de burgerlijke vordering tot inning van de rechten en taxes, die zich op de strafvordering ent, hiervan geheel onderscheiden is, en dat de regelen die voor de strafvordering gelden op haar niet toepasselijk zijn (Cass. 28 november 1949, Pasic. 1950, I, 192; 7 juni 1955, *ibid.* 1955, I, 602).

Dit verklaart hoe het komt dat de verjaring van de publieke vordering geen verjaring van de vordering tot inning van de rechten met zich brengt (dezelfde arresten, en, bovendien: 15 april 1946, Pasic. 1946, I, 153; 1 februari 1954, *ibid.* 1954, I, 482).

Dit verklaart tevens dat de rechter, bij wie de publieke vordering regelmatig aanhangig wordt door de dagvaarding gedaan ten verzoeken van het bestuur, bevoegd blijft om over de vordering tot betaling van de rechten uitspraak te doen, niettegenstaande de vrijpraak van de verdachte, daar de wet geen constateren van een overtreding van de strafwet vooropstelt als vereiste voor de strafrechter om de burgerlijke eis te kunnen aanhouden die door de dagvaarding tot betaling van de belasting bij hem aanhangig gemaakt is (Cass. 31 oktober 1921, Pasic. 1922, I, 38; 3 november 1941, *ibid.* 1941, I, 404; 24 juni 1942, *ibid.* 1942, I, 156).

Eenwel is het nodig — en dit blijkt uit de tekst van artikel 249 — dat de publieke vordering op geldige wijze bij het strafgerecht aanhangig gemaakt werd; dit is niet het geval, onder meer, wanneer de verdachte vóór de correctionele rechtbank gedagvaard wordt wanneer de publieke vordering door de verjaring vervallen is (Cass. 27 juli 1944, Pasic. 1944, I, 440).

* * *

De verbeurdverklaring van de goederen en vervoermiddelen, voorgeschreven bij de artikelen 22 en 23 van de wet van 6 april 1843, is evenals de geldboete een gemengde straf waarvan de toepassing enkel door het bestuur mag gevorderd worden.

Daar zij een straf is, mag deze verbeurdverklaring niet uitgesproken worden wanneer de publieke vordering wegens verjaring vervallen is (Cass. 22 juni 1953, Pasic. 1953, I, 840) door het overlijden van de delinquent, door een transactie of doordat het bestuur de vervolging opgegeven heeft (Cass. 29 juni 1953, Pasic. 1953, I, 870). Evenmin als de gemeenrechtelijke verbeurdverklaring is voor deze maatregel vereist dat vooraf een beslag gelegd werd (Cass. 10 november 1902, Pasic. 1903, I, 31).

Nochtans bestaan er tussen deze verbeurdverklaring en de in het strafwetboek voorziene belangrijke punten van verschil.

Zo behoeft de eigendom van de verbeurd te verklaren zaken niet aan de veroordeelde toe te behoren (het evengemeld Cass. 10 november 1902); en de verbeurdverklaring mag ook uitgesproken worden zonder dat een hoofdveroordeling gevelde wordt (Cass. 15 juni 1920, Pasic. 1921, I, 9; 19 maart 1951, *ibid.* 1951, I, 492), en onder meer wanneer de dader van de sluikerij onbekend is (wet van 6 april 1843, artikel 30).

In gewone strafzaken kan de rechter geen verbeurdverklaring uitspreken dan van de voorwerpen, bepaald hetzij door artikel 42 van het strafwetboek, hetzij door andere artikelen van dit wetboek of door de bijzondere wetten; het is hem niet geoorloofd de beklaagde tot betaling van de waarde der verbeurd te verklaren voorwerpen te veroordelen, behoudens wanneer hij hiertoe door een formele bepaling gemachtigd is (5).

Deze regel wordt niet toegepast op het stuk van douanen en accijnzen. Wanneer de verbeurd te verklaren zaken niet aangehaald zijn en zich niet in de handen van het gerecht bevinden op het tijdstip van het vonnis, dan veroordeelt de rechter de delinquent tot betaling van de waarde der goederen, zo hij deze goederen niet vertoont (zie o.m. Cass. 4 juni 1917, Pasic. 1918, I, 30; 21 februari 1955, *ibid.* 1955, I, 668; 8 december 1958, *ibid.* 1959, I, 349), en dit, bijaldien ook het niet vertonen van de verbeurdverklarde zaak niet aan de schuld van de veroordeelde te wijten is (Cass. 13 februari 1950, Pasic. 1950, I, 420; 8 december 1958, *ibid.* 1959, I, 349).

Ter verantwoording van deze handelwijze heeft men aangevoerd dat, aangezien de kwestieuze verbeurdverklaring onder meer voorgeschreven is tot vergoeding van het aan de Staat berokkend nadeel, zij in wezen zakelijk is, dat zij de zaak, of bij gebrek van de zaak, haar waarde treft; dat de houder ervan die, verplicht zijnde de onder de verbeurdverklaring vallende zaken te leveren, door zijn daad aan deze verplichting te kort doet, de waarde ervan moet betalen; dat de sluiker die de goederen doet verdwijnen dient te worden beschouwd als een bezitter te kwader trouw; dat de verantwoordelijkheid die deswege op hem komt te rusten bestaat in de verplichting de zaak te vertonen en, bij niet-vertoning, de waarde ervan te betalen krachtens artikel 1382 van het burgerlijk wetboek (Cass. 5 februari 1836, Pasic. 1836, I, 185; 3 december 1860, *ibid.* 1860, I, 401; 16 november 1891, *ibid.* 1892, I, 16; 18 november 1912, *ibid.* 1912, I, 447; 4 juni 1917, *ibid.* 1918, I, 30).

Voorzeker verklaart het *zakelijk* karakter van de verbeurdverklaring dat zij de verbeurdverklarde voorwerpen treft, wie de eigenaar ervan ook zij, en zelfs wanneer er geen hoofdveroordeling is gevelde; het volstaat echter niet om de omzetting, door het strafgerecht, van de verbeurdverklaring in een geldelijke vergoeding te rechtvaardigen. Van de andere kant bestaat de verplichting, de verbeurdverklarde voorwerpen aan de Staat af te geven, insgelijks in geval van een verbeurdverklaring, uitgesproken bij toepassing van het gewoon strafrecht, daar deze confiscatie eveneens de overdracht op de Staat van de eigendom van die voorwerpen te weeg brengt. Eindelijk, hoe zou de veroordeelde krachtens artikel 1382 van het burgerlijk wetboek kunnen gehouden zijn tot het betalen van de waarde van de verbeurdverklarde zaak, zelfs wanneer het niet vertonen ervan hem niet te wijten valt?

Ook wordt soms artikel 24 van de wet van 6 april 1843 ingeroepen, hetwelk bepaalt dat de waarde van

de goederen en de vervoermiddelen door de bekeurders vastgesteld wordt (Cass. 13 februari 1950, Pasic. 1950, I, 420).

Niettemin lijkt deze tekst, althans wat de goederen aangaat, geen geldig argument op te leveren. Hij bepaalt immers alleen dat de waarde van de verboden goederen die aangehaald zijn zal vastgesteld worden. Heeft nu het vaststellen van de waarde van die goederen niet enkel tot doel de rechter de mogelijkheid te bieden tot het bepalen van de geldboete die, bij toepassing van het tweede lid van artikel 22 van de wet van 6 april 1843, dient te worden uitgesproken en die gelijk dient te zijn aan tweemaal de waarde van de verboden goederen?

Mijns inziens rechtvaardigt alleen het gemengd karakter van de verbeurdverklaring de omzetting van deze straf in de waarde van de voorwerpen. Evenals de geldboete het vergoeden van de schade beogend, die de gezamenlijke sluikerijen aan de Schatkist berokkend hebben, zou deze maatregel zijn doel niet bereiken indien aan de Staat, wanneer hij niet in het bezit gesteld wordt van de voorwerpen waarop hij recht heeft, de tegenwaarde ervan niet toegekend werd door het vonnis waarbij de verbeurdverklaring uitgesproken wordt.

Kortelings hebt U dit begrip van de verbeurdverklaring op een belangwekkende manier toegepast. Een aan sluikvoer van briljanten schuldig verklaard individu was veroordeeld, onder meer tot betaling van de waarde van die edelstenen die men niet had kunnen aanhalen, en waaronder zich een 2.02 karaat wegende briljant bevond. Naderhand had hetzelfde individu deze briljant tersluiks weer ingevoerd en was hij deswege een tweede maal tot het betalen van de waarde ervan veroordeeld geworden.

Tot staving van zijn voorziening tegen het tweede arrest, deed hij gelden dat deze nieuwe veroordeling tot het betalen van de waarde van dezelfde koopwaar onwettelijk was. U hebt het middel verworpen. Uw arrest wijst erop dat de veroordeling tot het betalen van de smokkelwaren, die niet kunnen vertoond worden, als verbeurdverklaring geldt: « Dat gezegde maatregel, aldus het arrest, voor elk misdrijf en iedere maal dat de smokkelwaren niet kunnen vertoond worden, op vaste en onveranderlijke wijze dient uitgesproken te worden; waaruit volgt dat het bestreden arrest wettelijk heeft kunnen beslissen dat bedoelde maatregelen van bijzondere verbeurdverklaring wegens verscheidene misdrijven altijd samen moeten opgelegd worden » (Cass. 8 december 1958, Pasic. 1959, I, 349).

* * *

De vraag of de uit hoofde van overtredingen op het stuk van douanen en accijnzen gevelde straffen voorwaardelijk mogen uitgesproken worden, is dadelijk bij de inwerkingtreding van de wet van 31 mei 1888 gezezen.

Bij arrest van 14 november 1889 (Pasic. 1889, II, 58) had het Hof van beroep te Luik twee smokkelaars veroordeeld tot een hoofdgevangenisstraf, een geldboete en een vervangende gevangenisstraf, en had het gelast dat, ten aanzien van de gevelde straffen, de tenuitvoerlegging van het arrest gedurende een termijn van twee jaar zou geschorst worden.

Het bestuur voorzag zich tegen dit arrest in cassatie; tot staving van zijn voorziening voerde het aan dat het arrest artikel 9 van de wet van 31 mei 1888 geschonden had, daar deze wetsbepaling geen toepassing kan vinden in fiscale zaken.

Uw Hof heeft over deze voorziening uitspraak gedaan op 3 februari 1890 (Pasic. 1890, I, 72).

In zijn conclusie onderzocht Advocaat-generaal Bosch de parlementaire voorbereiding betreffende de bepaling die het tweede lid van artikel 100 van het strafwetboek vormt, en leidde hij hieruit af dat, in het opzet van de auteurs der wet, de fiscale geldboeten buiten alle algemene beginselen van het strafrecht vallen: « Voilà incontestablement, zegde hij, la pensée du législateur déposée dans l'article 100 du code pénal éclairé par les discussions. Cette pensée est devenue un des principes de notre législation pénale. C'est sous l'empire de ces principes, et sans qu'on ait manifesté l'intention d'y déroger, que la loi du 31 mai 1888 a été discutée et votée ».

« L'arrêt attaqué, zo besloot hij, n'aurait pas dû ordonner de surseoir au recouvrement de l'amende qu'il a prononcée en vertu de l'article 22 de la loi du 6 avril 1843 sur la répression de la fraude en matière de douane; en ordonnant ce sursis il a fausement appliqué et, partant, violé l'article 9 de la loi du 31 mai 1888. Il va de soi qu'il ne pouvait être sursis davantage à l'exécution de la peine subsidiaire d'emprisonnement qui est l'équivalent de l'amende ».

Daarentegen concludeerde hij tot verwerping van het middel, wat de voor de hoofdgevangenisstraffen uitgesproken schorsing aanging. « Ce sont là, zegde hij, des peines ordinaires qui rentrent parfaitement dans le sens purement répressif du mot et auxquelles ne s'appliquent nullement les raisons d'exception exposées quant aux amendes fiscales ».

Het Hof heeft zich bij deze conclusie aangesloten.

« Het ware niet mogelijk, zegt het arrest onder meer, zonder aan artikel 9 van de wet op de voorwaardelijke invrijheidstelling een verruiming te geven die regelrecht indruist tegen het in artikel 100 van het strafwetboek vervatte beginsel, de fiscale geldboeten te rekenen tot de eigenlijke straffen, waarvan de tenuitvoerlegging op beschikking van de hoven en rechtbanken geschorst mag worden. De vervangende gevangenis, die de inning van de fiscale geldboeten verzekert, is slechts de bij deze geldboete komende sanctie; voornoemde gevangenis maakt een dwangmiddel uit waarvan het bestuur zelf de toepassing vernag te vorderen en zij deelt dienvolgens in de natuur van de hoofdveroordeling en moet door dezelfde beginselen beheerst worden ».

Het Hof heeft dienvolgens het arrest van het Hof van beroep te Luik vernietigd, doch enkel in zover daarbij bevolen was dat de inning van de geldboete en de tenuitvoerlegging van de vervangende gevangenisstraf zouden geschorst blijven, en het heeft gezegd dat er geen termen waren tot verwijzing.

Door het vernietigen bij afscheiding volgde het Hof een practijk die naderhand gewijzigd werd; thans is in dergelijk geval de verbreking volledig en wordt zij met verwijzing uitgesproken (Zie Cass. 25 september 1933, Pasic. 1933, I, 315).

Het arrest van 3 februari 1890 heeft tot een vaste jurisprudentie geleid. Thans staat het buiten kijf dat fiscale geldboeten en de bijbehorende subsidiaire gevangenis niet voorwaardelijk mogen uitgesproken worden, terwijl de hoofdgevangenis het wel mag worden ⁽⁶⁾.

Er was dus aangenomen dat in zulke zaken, de rechter, bij het veroordelen uit hoofde van een overtreding tot een gevangenisstraf en een geldboete, het voordeel van de schorsing tot de eerste van deze straffen mocht beperken. Dit was een afwijking van het door uw Hof menigmaal verkondigd beginsel, naar hetwelk de schorsing diende te gelden voor de tenuitvoerlegging van alle hoofd- en bijstraffen die wegens één enkel feit worden gevelde (Cass. 5 februari 1902, Pasic. 1902, I, 176; 25 maart 1929, ibid. 1929,

I, 145 ; 3 februari 1930, *ibid.* 1930, I, 84 ; 7 juli 1936, *ibid.* 1936, I, 343).

De aldus voor fiscale zaken gegeven oplossing heeft opgehouden een uitzondering te zijn sedert de wet van 14 november 1947, tot wijziging van artikel 9 van de wet van 31 mei 1888, het verlenen van een gedeeltelijke schorsing mogelijk heeft gemaakt.

Deze wet staat onder meer het verlenen toe van de schorsing van tenuitvoerlegging van de vervangende gevangenisstraf bij een zonder schorsing uitgesproken geldboete. Geeft zij dit vermogen aan de rechter die een geldboete oplegt welke noodzakelijk niet voorwaardelijk is, wyl ter zake van douanen en accijnzen geveld ?

Deze vraag werd U onlangs voorgelegd, en U hebt ze ontkennend beantwoord. Uw arrest van 8 december 1958 (*Pasic.* 1959, I, 349), na eraan herinnerd te hebben dat artikel 9 van de wet van 31 mei 1888 niet toepasselijk is op de geldboeten gesteld om de inning van fiscale rechten te verzekeren en op de subsidiaire gevangenisstraf, welke de inning van dergelijke geldboete verzekert, verklaart dat, « zo de wet van 14 november 1947 artikel 9 van de wet van 31 mei 1888 gewijzigd heeft, bepaaldelijk omtrent het uitstel in geval van vervangende gevangenisstraf, de wetgever nochtans er voor gezorgd heeft de algemene principes die tot grondslag dienen van de oude tekst ongewijzigd te laten en niet bedoeld heeft de gewijzigde tekst uit te breiden tot een stof waaraan hij vreemd was » (7).

* * *

Volgens een vaststaande rechtspraak worden de fiscale geldboeten door het tweede lid van artikel 100 van het strafwetboek onttrokken aan de bepaling van artikel 60 van dit wetboek, naar welke de bij samenloop van verschillende wanbedrijven samen opgelegde straffen het dubbel van het maximum van de zwaarste straf niet mogen overschrijden. Deze uitzondering op artikel 60 is steeds aangenomen bij meerdadse samenloop van misdrijven ; zij wordt tevens bij eendadse samenloop inachtgenomen sinds uw Hof, op zijn vroegere rechtspraak terugkomend, bij arrest van 14 juni 1937 (*Pasic.* 1937, I, 183) geoordeeld heeft dat artikel 65 van het strafwetboek niet kan toegepast worden op de geldboeten, bepaald bij de wetten op douanen en accijnzen.

Aldus worden in alle gevallen van samenloop, hetzij meer- of eendadse, tussen overtredingen van de wetten op douanen en accijnzen of tussen dergelijke overtredingen en gemeenrechtelijke misdrijven, de op fiscale overtredingen gestelde geldboeten zonder beperking samen uitgesproken. In dezelfde gevallen verplicht artikel 40 van het strafwetboek de rechter ertoe een vervangende gevangenisstraf voor elke opgelegde geldboete uit te spreken.

Echter heeft de jurisprudentie even standvastig geweigerd deze uitzondering op de in artikel 60 neergelegde regel uit te breiden tot de vervangende gevangenisstraffen. Zij beslist onveranderlijk dat, zo het totaal der subsidiaire gevangenisstraffen het dubbel van het maximum van de zwaarste subsidiaire gevangenisstraf overschrijdt, dit totaal overeenkomstig artikel 60 moet verminderd worden. Een arrest in deze zin werd gewezen op 23 juli 1878 (*Pasic.* 1878, I, 365) ; de leer ervan werd steeds gevolgd (zie o.m. *Cass.* 23 september 1957, *Pasic.* 1958, I, 27 ; 8 december 1958, *ibid.* 1959, I, 349).

Deze rechtspraak is wel bezwaarlijk in overeenstemming te brengen met de stelling vervat in sommige van uw arresten die zeggen dat, aangezien de

vervangende gevangenis enkel een bijstraf bij de geldboete is, zij in de aard hiervan deel heeft en door dezelfde regelen moet worden beheerst (zie o.m. *Cass.* 3 februari 1890, *Pasic.* 1890, I, 72 ; 14 november 1921, *ibid.* 1922, I, 68).

Voorzeker is de vervangende gevangenis een bijstraf bij de geldboete, in deze zin dat zij noodzakelijkerwijze hiermede gepaard gaat en niet mag uitgesproken worden wanneer geen geldboete wordt opgelegd. Maar zij is ook, zoals haar benaming te kennen geeft, een vervangende penaliteit, die veeleer tot doel heeft de inning van de geldboete te verzekeren en te voorkomen dat de delinquent bij insolventie ongestraft blijve ; daartoe vervangt zij eventueel de uitgesproken geldboete, zoals in artikel 40 van het strafwetboek tot uiting is gebracht.

Een straf die een andere vervangt heeft niet noodwendig hetzelfde karakter als die in de plaats waarvan zij treedt. Inderdaad verschilt de vervangende gevangenis, als lijf- en vrijheidsstraf, uiteraard van de geldboete die slechts het patrimonium treft.

Het tweede lid van artikel 100 van het strafwetboek vermeldt enkel de geldstraffen gesteld om de inning van de fiscale rechten te verzekeren ; de uitzondering welke het invoert mag niet uitgebreid worden tot niet in geld bestaande straffen, zoals vervangende gevangenis. Dit werd oordeelkundig verklaard door een arrest van uw Hof van 19 oktober 1937 (*Pasic.* 1937, I, 300) waarbij een arrest verbroken werd dat nagelaten had de subsidiaire gevangenisstraffen bij geldboeten, opgelegd uit hoofde van samenlopende douanemisdrijven, tot zes maanden te verminderen. Artikel 40 van het strafwetboek alsook artikel 60 van hetzelfde wetboek, aldus dit arrest, worden « krachtens artikel 100 van gezegd wetboek toegepast op straffen, andere dan geldstraffen, uitgesproken hoofdens inbreuken op de douanen- en accijnswetten, bij gebrek aan daarmede strijdige beschikkingen in deze wetten ».

Indien het juist was, gelijk sommige arresten schijnen te zeggen, dat voor de subsidiaire gevangenis bij fiscale geldboeten in alle opzichten hetzelfde regime geldt als voor deze boeten, dan zou men moeten aannemen dat zij, evenals de boeten, niet vervalt door de dood van de veroordeelde en dus alsnog tegen zijn erfgenamen zou kunnen tenuitvoer gelegd worden ; niemand heeft er ooit aan gedacht zulke stelling naar voren te brengen.

Dat de subsidiaire gevangenis bij de fiscale geldboeten in de aard dezer boeten deel heeft, is zodus niet de reden waarom zij onder sommige op die geldboeten toepasselijke regelen valt. Dit laatste is alleen het geval wanneer en in zoverre toepassing van die regelen nodig is opdat de subsidiaire gevangenis haar doel bereikte, namelijk het verzekeren van de inning van de geldboete ten laste van de veroordeelde. Daar ligt, naar het mij toeschijnt, de ware grond waarom de subsidiaire gevangenis bij fiscale geldboeten evenmin als deze boeten zelf voorwaardelijk mag worden uitgesproken ; zulks is eveneens de reden waarom de amnestie, door de wet van 28 augustus 1919 ingevoerd, de bij een fiscale geldboete behorende vervangende gevangenis niet kon opheffen, aangezien, zoals een van uw arresten onderlijnt, de betaling van de geldboete illusoir zou geworden zijn indien de amnestie de dwang had doen wegvallen die de vervangende gevangenis opleverde (*Cass.* 18 mei 1920, *Pasic.* 1920, I, 162).

* * *

Door de uiteenzetting die ik de eer gehad heb voor U te houden, en die U willen aanhoren hebt met een oplettendheid waarvoor ik U zeer erkentelijk ben, is de materie van de bestraffing der sluikerij op verre na niet afgedaan. Het onderwerp is al te uitgebreid dan dat het in een openingsrede geheel zou kunnen worden behandeld. Was het «passend bij de gelegenheid»? Misschien, zo daaronder mag verstaan worden dat het door zijn droogheid geschikt is om U opnieuw binnen te voeren in de strenge sfeer van uw werkzaamheden.

* * *

Vooraleer onze gemeenschappelijke arbeid te hervatten, en tot naleving van een piëteitvolle traditie, laten wij even verwijlen bij de gedachtenis van hen wier overlijden ons onlangs smartelijk getroffen heeft, Raadsheer Piret en de Heer Stafhouder Veldekens.

De Heer Piret was een magistraat van weergaloze waarde, begaafd met een scherpzinnig verstand dat aan een buitengewoon geheugen een kostbare hulp had; hij was een noest, onvermoeibaar werker. Met zijn uitmuntende eigenschappen als rechtsgeleerde, verbond Raadsheer Piret een zedelijke kracht die bewondering afdwong, en een bescheidenheid en een minzaamheid, waaruit de goedheid van zijn hart straalde. Voor ieder van ons is zijn leven een heerlijke les. Alleen de meest hoogstaanden, helaas, mogen hopen het prachtig voorbeeld na te volgen dat hij ons geschonken heeft.

Het Hof heeft een groot aandeel genomen in de rouw die de balie getroffen heeft bij het overlijden van de Heer Stafhouder Veldekens. In de lijkreden, op de zitting van 6 november 1958 uitgesproken, werden zijn verdiensten belicht, en hieronder de vastheid van zijn oordeel, zijn kennis van het recht, de fraaiheid en de helderheid van zijn betogen. Tijdens de tragische jaren der Duitse bezetting stond hij aan het hoofd van de Orde der Advocaten bij het Hof van Cassatie :

van deze zware taak heeft hij zich met grote moed en met een onwankelbare vaderlandsliefde gekweten.

* * *

Voor de Koning, namens de Procureur-generaal, voordere ik dat het Hof moge behagen, te verklaren dat het zijn werkzaamheden hervat.

(1) Haus, 3de uitgave, deel III, nr 775.

(2) Artikel 79bis van de samengeschatte wetten betreffende de inkomstenbelastingen behoudt aan het bestuur de vervolging voor tot toepassing van de geldboeten en andere penaltiteiten, bepaald bij de wetten ter zake van directe belastingen en daarmede gelijkgestelde taxes, en dus ook van de hoofdgevangenisstraffen. Hieruit volgt dat in deze zaken het openbaar ministerie geen hoedanigheid heeft om hoger beroep in te stellen en zich in cassatie te voorzien, onder voorbehoud evenwel van het geval van schending van een bepaling van openbare orde (Cass. 15 sept. 1958, Pasic. 1958. I. 52; zie ook cass 15 jan. 1934, Pasic. 1934, I. 139).

(3) Op. cit. nr 1134.

(4) Hiertegenover staat echter dat, in hetzelfde geval, een uit hoofde van een fiscaal misdrijf uitgesproken veroordeling belet dat het openbaar ministerie naderhand een vervolging instelt op grond van het gemeenterechtelijk misdrijf; immers, de niet-ontvankelijkheid van deze tweede vervolging laat de «geldstraffen, gesteld om de inning van de fiscale rechten te verzekeren», ongeschonden.

Zulks is het geval, én wanneer het fiscaal misdrijf, dat het voorwerp van de eerste vervolging was, en waarop geldboete en hoofdgevangenisstraf staat, tot een vordering van het openbaar ministerie aanleiding heeft gegeven (zie Cass. 27 juni 1955, Pasic. 1955. I. 1163) én wanneer het fiscaal misdrijf niet met hoofdgevangenisstraf bestraft zijnde, de eerste vervolging enkel door het bestuur ingesteld werd; de reden om te beslissen is dezelfde in beide gevallen.

(5) Bij arrest van 6 maart 1950 (Pasic. 1950. I. 471), gewezen ter zake van overtreding van de wet van 24 oktober 1902 betreffende het spel, is er gevonnisd dat, wanneer zaken waarvan de wet de verbeurdverklaring voorschrijft, door toedoen van de beklagde gemengd zijn met zaken van dezelfde aard, zodat zij niet meer geïndividueeliseerd zijn, de rechter die de verbeurdverklaring uitspreekt mag beslissen dat zij uitgevoerd zal worden op een hoeveelheid van die zaken, gelijk aan het aantal verbeurd verklaarde zaken; het arrest onderlijnt «dat dit inderdaad niet de omzetting is van een zaak in verbeurdverklaring van haar waarde».

(6) Nypels et Servais, 3de uitg., deel I, bl. 464, nr 24.

(7) In deze zin, L. Cornil, La Loi du 14 novembre 1947, modifiant la législation relative à la libération conditionnelle et aux condamnations conditionnelles, *Revue de droit pénal et de criminologie* 1947-1948, bl. 287, noot 4).

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer. — 14 november 1957.

Eerste voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-verslaggever : M. Piret.

Procureur-generaal : M. Hayoit de Termicourt.

Advocaten : Mrs. Struye en Van Leynseele.

Wegverkeer. — Verplichting van de voorrang hebben-de weggebruiker.

De gebruiker van de openbare weg, die het recht van voorrang heeft, is niet ontslagen van de verplichting de door de omstandigheden geboden voorzorgsmaatregelen te nemen om een botsing te voorkomen.

De fout van hem, die verkeersvoorrang heeft, kan onder meer bestaan in het feit, dat hij zijn snelheid niet vermindert en niet stilsthoudt, wanneer hem dit mogelijk is om een botsing te voorkomen.

Mariette t./Leclercq.

Gelet op het bestreden arrest, op 2 november 1955 door het Hof van Beroep te Luik gewezen ;

Over het enig middel afgeleid uit de schending van de artikelen 54 van het koninklijk besluit van 1 fe-

bruari 1954 op de politie van het wegverkeer, 1382 van het Burgerlijk Wetboek en 97 van de Grondwet,

doordat het bestreden arrest, na vastgesteld te hebben dat verweerder, die per motorrijwiel een secundaire weg kwam uitgereden, ter plaatse had kunnen en moeten stilsthouden om aanlegger, die de verkeersvoorrang genoot, op een hoofdweg te laten voorbijrijden, en dat verweerder, door zijn voorwaartse beweging voort te zetten, een fout begaan heeft welke hem verantwoordelijk maakt voor de gevolgen van de met de automobiel van aanlegger gebeurde botsing, verklaard heeft dat «toen aanlegger verweerder, die reeds het kruispunt opgereden was, zag of moest zien, wegens de moeilijke toestand waarin deze verkeerde het ongeval had kunnen vermijden door vroeger te remmen of door stil te houden» en «dat deze tekortkoming hem terecht mocht worden verweten», en uit hoofde van deze fout «het derde van de verantwoordelijkheid voor het ongeval» hem ten laste heeft gelegd, en onder meer aanlegger veroordeeld heeft om verweerder een provisionele vergoeding van 25.000 frank te betalen, dan wanneer alleen hij die verkeersvoorrang verschuldigd is wettelijk verplicht is stil te houden om de gebruiker van de hoofdweg, welke die voorrang geniet, de doorgang vrij te laten,

dan wanneer het arrest, door aanlegger, die verkeersvoorrang genoot, niet de ontwijkingsmanoeuvre

welke het arrest hem niet verwijt, als fout aan te rekenen, doch het feit er niet in geslaagd te zijn stil te houden vóór verweerder, die verkeersvoorrang verschuldigd was, de wettelijke verplichtingen miskend heeft welke de verkeersvoorrang van de weggebruikers op de kruispunten beheersen;

dan wanneer het arrest, door na te laten ten laste van aanlegger te wijzen op een uit miskening van een zijner wettelijke verplichtingen voortvloeiende fout, de te zijnen laste uitgesproken veroordeling niet ten genoegen van recht gerechtvaardigd heeft;

Overwegende dat de gebruiker van de openbare weg, die verkeersvoorrang geniet, niet ontslagen is van de verplichting de door de omstandigheden geboden voorzorgsmaatregelen te nemen om een botsing te vermijden;

Overwegende dat de fout van hem die verkeersvoorrang geniet onder meer kan bestaan in het feit dat hij zijn snelheid niet vertraagt of niet stilhoudt, wanneer hem dit mogelijk is, om een botsing te vermijden;

Overwegende dat de rechter over de grond vaststelt dat aanlegger, die de plaats en het gevaar dat zij opleverde kende, toen hij zag dat verweerder, die het kruispunt opgereden was, in een moeilijke toestand verkeerde, de botsing had kunnen vermijden, hetzij door spoediger te remmen dan hij heeft gedaan, hetzij door volledig stil te houden;

Dat hij erop wijst dat aanlegger schuld draagt wijl hij niet geremd heeft zoals het hem wegens de omstandigheden, geboden was;

Dat hij aldus zijn beslissing op een wettelijke grondslag steunt en geen van de in het middel aangeduide bepalingen schendt;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer. — 5 december 1957.

Voorzitter: M. Sohier.

Raadsheer-verslaggever: M. Bareel.

Procureur-generaal: M. Hayoit de Termicourt.

Advocaat: Mr. Van Ryn.

Raad van State. — Koninklijke besluiten, waarbij krachtens art. 12 van het wetsbesluit van 9 juni 1945 een door een paritair comité getroffen beslissing bindend is verklaard, behoeven niet op straf van nietigheid vooraf onderworpen te zijn geweest aan het beredeneerd advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State.

Volgens artikel 2, lid 2 van de wet van 23 december 1946, houdende instelling van de Raad van State, dienen de ministers, buiten de gevallen van onverwijlde spoed, aan het beredeneerd advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State te onderwerpen de tekst van alle voorontwerpen van organieke en reglementaire uitvoeringsbesluiten.

Zowel uit het door de wetgever beoogde doel als uit de wordingsgeschiedenis van de wet blijkt, dat de zo even aangehaalde bepaling niet alleen van toepassing is op de uitvoeringsbesluiten, die tegelijkertijd organiek en reglementair zijn, doch eveneens op die welke, hetzij organiek, hetzij reglementair zijn. Al heeft de wetgever geen begripsomschrijving gegeven van «organieke uitvoeringsbesluiten» en van «reglementaire uitvoeringsbe-

sluiten», blijkt evenwel uit deze termen zelf, dat één van de vereisten voor de toepasselijkheid van voormelde wetsbepalingen is, dat het gaat om een besluit, waarbij hij die het neemt — de Koning of een minister — een organieke maatregel treft of een reglement treft. Voorzeker verleent artikel 12 van het wetsbesluit van 9 juni 1945 aan de Koning de macht, op verzoek van een paritair comité of van een vertegenwoordigende organisatie, bindende kracht toe te kennen aan een beslissing «getroffen door bevestigd comité». Door deze macht uit te oefenen wordt de Koning echter niet de overheid, die de bindend verklaarde organieke of reglementaire maatregel neemt.

Koninklijke besluiten, waarbij krachtens artikel 12 van het wetsbesluit van 9 juni 1945 een door een paritair comité getroffen beslissing bindend is verklaard, behoeven derhalve niet op straf van nietigheid vooraf onderworpen te zijn geweest aan het beredeneerd advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State.

N.M.B.S. t/ Baeten.

Gelet op de bestreden sententie, op 16 juni 1956 in laatste aanleg gewezen door de werkrechtensraad te Philippeville;

Over het middel afgeleid uit de schending van de artikelen 29, 30, 67, 92, 94 en 107 van de Grondwet, van de artikelen 2, lid 2, van de wet van 23 december 1946 houdende instelling van een raad van state, 12 van de besluitwet van 9 juni 1945, tot vaststelling van het statuut der paritaire comité's, genomen krachtens de wet van 20 maart 1945 en gehandhaafd niettegenstaande het terugbrengen van het leger op vredesvoet, krachtens artikel 26, 2°, van de wet van 1 juni 1949, en, voor zoveel als nodig, 1 en 2 van het koninklijk besluit van 3 november 1955 waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 13 juli 1955 van het Nationaal Paritair Comité van de vervoerondernemingen betreffende de vaststelling van het dagloon van het rijdend personeel der exploitaties van de openbare autobusdiensten,

doordat de bestreden sententie aanlegster veroordeeld heeft om verweerder de som van 1.125,60 frank te betalen, welke extra-lonen vertegenwoordigt, bevestigd verschuldigd over het tijdvak van 1 januari tot 23 augustus 1955 bij toepassing van het koninklijk besluit van 3 november 1955 waardoor bindend gemaakt is een beslissing van het Nationaal Paritair Comité van de vervoerondernemingen, houdende vaststelling van het dagloon van het rijdend personeel der exploitaties van de openbare autobusdienst, met terugwerkende kracht van 1 januari 1955, zonder te weigeren bewust besluit van 3 november 1955 toe te passen of zelfs de wettelijkheid ervan te onderzoeken,

dan wanneer meergemeld koninklijk besluit van 3 november 1955 een organiek en reglementair uitvoeringsbesluit is in de zin van artikel 2, lid 2, van de wet van 23 december 1946 houdende instelling van een raad van State, en het melding maakt noch van het dringend karakter, noch van het advies van de Afdeling van de Raad van State, dat bewust besluit van 3 november 1955 derhalve genomen is met schending van artikel 2, lid 2, van de wet van 23 december 1946, en dat de Werkrechtensraad te Philippeville ambtshalve het toepassen ervan had dienen te weigeren; waaruit volgt dat de bestreden sententie, door aanlegster krachtens dit besluit te veroordelen, de in het middel aangeduide bepalingen geschonden heeft:

Overwegende dat de bestreden sententie vaststelt

dat verweerder ten laste van aanlegster betaling vorderde van en eextra-loon, berekend op de voet van de beslissing, welke op 13 juli 1955 is genomen door het Nationaal Paritair Comité van de vervoerondernemingen, en welke door een koninklijk besluit van 3 november 1955 bindend gemaakt is overeenkomstig artikel 12 van de besluitwet van 9 juni 1945 ;

Overwegende dat, volgens artikel 2, lid 2, van de wet van 23 december 1946, buiten de gevallen van hoogdringendheid, en de ministers aan het beredeneerd advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State dienen te onderwerpen de tekst van alle voorontwerpen van organieke en reglementaire uitvoeringsbesluiten, en dat zowel uit het doel dat de wetgever op het oog gehad heeft als uit de voorbereidende werkzaamheden tot de wet blijkt, dat evenaangehaalde bepaling niet enkel van toepassing is op de uitvoeringsbesluiten welke tegelijkertijd organiek en reglementair zijn, doch eveneens op die welke hetzij organiek, hetzij reglementair zijn ;

Overwegende dat, al heeft de wetgever geen begripsomschrijving verstrekt van « organieke uitvoeringsbesluiten » en van « reglementaire uitvoeringsbesluiten », er evenwel uit deze termen zelf blijkt dat één der vereisten opdat toepassing van voormelde wetsbepalingen geboden zij, is dat het een besluit geldt waarbij degene die het besluit neemt, de Koning of een Minister, een organieke maatregel treft of een reglement maakt ;

Overwegende, voorzeker, dat artikel 12 van de besluitwet van 9 juni 1945 de Koning de macht verleent, op verzoek van een paritair comité of van een vertegenwoordigende organisatie, « bindende kracht aan een beslissing, getroffen » door bewust Comité, te geven ; dat echter de Koning, door deze macht uit te oefenen, niet de overheid wordt welke de bindend gemaakte organieke of reglementaire maatregel neemt ;

Dat dit onderscheid onderlijnd wordt door artikel 16 van dezelfde besluitwet, volgens hetwelk « elke inbreuk op de overeenkomstig artikel 12 bindend gemaakte beslissingen » bestraft wordt met een geldboete van 100 frank tot 100.000 frank ;

Overwegende, derhalve, dat de koninklijke besluiten, waardoor krachtens artikel 12 van de besluitwet van 9 juni 1945, een door een paritair comité getroffen beslissing bindend gemaakt is, niet behoeven, op straffe van nietigheid, vooraf onderworpen te zijn geworden aan het beredeneerd advies van de afdeling wetgeving van de raad van State ;

Dat het middel naar recht faalt ;

Om deze redenen :

Verwerpt de voorziening ;

Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

RAAD VAN STATE

6e Kamer. — 18 maart 1959.

Voorzitter : M. Vauthier.

Raadsheren : M.M. Declaire en Coyette.

Auditeur : M. Ligot.

Advokaat : Mr Le Clercq.

Filatelie. — Verkoop van vignetten bestempeld als postzegels. — Verbod van verkoop door ministerieel besluit. — Geldigheid.

Door ministerieel besluit, steunende op artikel 10 van de wet van 26 december 1956, werd verbod opgelegd zekere vignetten te verkopen, die wel door het bestuur der posterijen gedrukt waren, doch die niet als werkelijke postzegels mochten beschouwd

worden. Er was inderdaad vastgesteld dat deze vignetten in filatelistische tijdschriften te koop werden aangeboden.

De Philatelic Club de Belgique vroeg de nietigverklaring van het ministerieel besluit.

De Raad van State is bevoegd om over deze vraag te oordelen, daar het hier niet een betwisting over burgerlijk recht geldt, doch het beroep strekt tot nietigverklaring van een administratieve akte.

De vraag is ook ontvankelijk daar het bezit van de vignetten, waarvan de verkoop verboden wordt, aan de verzoekende partij een voldoende belang verstrekt om haar beroep in te leiden.

Het is ten onrechte dat de aanlegster betoogt dat de minister niet gerechtigd zou zijn de verkoop te verbieden van vignetten die door het bestuur der posterijen zelf werden uitgegeven.

De wet eist niet dat een vignet een nagemaakte postzegel zou zijn opdat de verkoop ervan zou kunnen verboden worden, doch is volstrekt algemeen.

Het is ook ten onrechte dat er beweerd wordt dat de betwiste vignetten, die noch land van herkomst noch frankeerwaarde aanduiden, niet met een regelmatig uitgegeven postzegel kunnen verward worden. Wanneer het bestuur oordeelt dat zulks wel mogelijk is blijft het binnen de perken van zijn beoordelingsbevoegdheid.

Philatelic Club de Belgique t/ Belgische Staat.

Arrest Nr 6971

Overwegende dat het Bestuur der posterijen in 1949 voor de afstelling van een nieuwe rotatiepers vignetten met de beeldenaar van onze eerste vorstin Louise-Marie heeft doen drukken; dat, volgens een nota die het Bestuur der posterijen op 3 Mei 1957 aan de Minister van Verkeerswezen heeft gezonden, de onderwerpen voor deze vignetten lukraak werden gekozen, dat zij geen enkele aanduiding van het land van herkomst of van enige frankeerwaarde dragen en derhalve zonder betekenis zijn voor de filatelie; dat het Bestuur der posterijen niettemin heeft vastgesteld, dat een tijdschrift voor filatelie de verkoop van deze vignetten tegen de prijs van 100 frank en 200 frank per exemplaar aankondigde;

Overwegende dat in maart 1957 een andere uitgave de verkoop aankondigde, tegen de prijs van 50 frank, van een «Zegelaandenken aan de mijnwerkers» met een mijnwerkerslamp en de vermelding «Charleroi 1957»; dat het Bestuur der posterijen oordeelde dat die drie soorten vignetten moesten worden beschouwd als gevallen van postzegelfraude, en aan de Minister voorstelde artikel 10 van de wet van 26 december 1956 op de postdienst toe te passen; dat ingevolge dit voorstel op 9 juli 1957 verbod werd uitgevaardigd de drie hiervoren vermelde vignetten te koop te stellen; dat deze beslissing steunt op artikel 10 van de wet van 26 december 1956, dat luidt: «De Minister, tot wiens bevoegdheid de Post behoort, of zijn gemachtigde, heeft het recht de verkoop van krachtens artikel 9 uitgegeven postzegels, afdrukken, vignetten, enz., die met eerstgenoemde kunnen verward worden, te verbieden of van een voorafgaande vergunning afhankelijk te maken, zelfs na het verstrijken van de geldigheidsstermijn ervan»;

Over de bevoegdheid :

Overwegende dat de tegenpartij doet gelden, dat de benadeling waarover de verzoekende vereniging klaagt, bestaat in een beperking van haar eigendoms-

recht op zegels, die zij onder zich heeft en die zij wenst te verkopen; dat zij hieruit afleidt dat het beroep een betwisting over een burgerlijk recht oproept, welke tot de bevoegdheid van de gewone rechter behoort;

Overwegende dat het beroep strekt tot nietigverklaring van een administratieve akte, vastgesteld ter uitvoering van de wet van 26 december 1956, die objectieve regelen bevat waaraan de burgers in het algemeen zich moeten onderwerpen; dat de afwijzing van bevoegdheid niet in aanmerking kan worden genomen;

Over de ontvankelijkheid :

Overwegende dat de tegenpartij betoogt, dat het beroep niet ontvankelijk is wegens gemis van belang; dat zij doet gelden, dat het bezit van verboden vignetten niet volstaat om een akte aan te vallen, die niet het bezitten, maar het verkopen van die vignetten verbiedt; dat zij nog betoogt, dat verzoekster, door zich op administratieve inmenging in de vignettenhandel te beroepen, een *actio popularis* heeft ingesteld; dat zij ten slotte nog doet gelden, dat zulk een vereniging als vereniging zonder winstoogmerk, geen handelsverrichtingen tot doel mag hebben;

Overwegende dat niet betwist wordt, dat de verzoekende vereniging sommige van de in de bestreden akte bedoelde vignetten bezit; dat verzoekster, alleen reeds door het feit dat zij zulke vignetten bezit, doet blijken van het door de wet vereiste belang om het beroep in te stellen; dat de omstandigheid dat zij een vereniging zonder winstoogmerk is, haar niet het recht ontnemt de vignetten welke zij in haar bezit heeft, te verkopen; dat uit artikel 2 van haar statuten blijkt, dat de verzoekende vereniging onder meer tot doel heeft « onder haar leden en ten behoeve van die leden postzegelverhandelingen te doen »; dat het beroep ontvankelijk is;

Over de grond :

Overwegende dat de verzoekende vereniging zich beroept op overtreding van artikel 10 van de wet van 26 december 1956; dat zij doet gelden, dat twee van de drie in het bestreden besluit bedoelde vignetten, namelijk het vignet « Belgica » (met mijnwerkerskop) en het vignet « Louise-Marie » door het Bestuur der posterijen zelf zijn uitgegeven; dat zij betoogt dat het Bestuur de verkoop van vignetten die het zelf heeft uitgegeven niet kon verbieden zonder zich zelf als zijn eigen maker te beschouwen;

Overwegende dat artikel 10 van de wet van 26 december 1956 de Minister machtigt tot het verbieden van de verkoop hetzij van krachtens een koninklijk besluit uitgegeven postzegels en andere frankeermerken, hetzij van zegels, afdrukken, vignetten, enz., die met eerstgenoemde kunnen worden verward; dat deze wetsbepaling het verbod niet beperkt tot door particulieren uitgegeven zegels, afdrukken, vignetten, enz.; dat hieruit volgt, dat de Minister de verkoop van door zijn bestuur gedrukte zegels, afdrukken, vignetten, enz., kan verbieden zodra zij met een postzegel of een frankeermerk kunnen worden verward; dat de wet niet eist dat een vignet, opdat de Minister de verkoop ervan kan verbieden, een nagemaakte postzegel moet zijn; dat het aangevoerde middel niet opgaat;

Overwegende dat de verzoekende vereniging zich nog beroept op overtreding van artikel 10 van de wet van 26 december 1956, waar zij betoogt dat op geen van de drie betwiste vignetten het land van

herkomst of een frankeerwaarde is aangeduid; dat zij hieruit afleidt, dat geen van deze vignetten met een regelmatig uitgegeven postzegel kan worden verward;

Overwegende dat uit door de tegenpartij overgelegde publicaties van postzegelverenigingen blijkt, dat de « zegel Belgica » en de « zegel Louise-Marie » als ontwerp-zegels zijn voorgesteld; dat het « zegel-aandenken aan de mijnwerkers » is voorgesteld als een « onuitgegeven zegel » en als een « ontwerp-zegel » waarvoor « speciale oblitteratie » was beloofd; dat de tegenpartij, door uit deze feiten af te leiden dat de betwiste vignetten met postzegels kunnen worden verward, binnen de grenzen van haar beoordelingsbevoegdheid is gebleven; dat het aangevoerde middel niet opgaat;

Overwegende dat de verzoekende vereniging zich nog op overtreding van artikel 10 van de wet van 26 december 1956 beroept, waar zij betoogt « dat de wet niet tot doel heeft te beslissen over hetgeen mag of niet mag worden verzameld, maar wel het bestuur te beschermen »;

Overwegende dat uit een nota van het Bestuur der posterijen van 23 mei 1957 blijkt, dat de tegenpartij, toen zij deze beslissing nam, « het kennelijk misbruik heeft willen verhinderen » waaraan postzegelverenigingen zich schuldig maken door het te koop stellen van vignetten die geen officiële postzegels zijn, maar welke zij voorstellen in bewoordingen die bij de kopers een zekere verwarring kunnen veroorzaken... »; dat uit deze nota en uit het administratief dossier duidelijk blijkt, dat de Minister binnen de grenzen van zijn bevoegdheid is gebleven; dat het aangevoerde middel niet in aanmerking kan worden genomen;

Besluit :

Artikel 1 : Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2 : De kosten, bepaald op 750 fr., komen ten laste van verzoekster.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

9e Kamer. — 27 juni 1957.

Voorzitter : M. Malgaud.

Raadsheren : M.M. Liard en Elleboudt.

Advocaten : Mrs De Fleurquin, Franck, Coens, Collard en Bruneel.

Internationaal vervoer per spoorweg. — Bewijskracht van vermeldingen in de vrachtbrief tegen de vervoerder.

Krachtens par. 4 van art. 8 van de internationale overeenkomst betreffende goederenvervoer per spoorweg van 23 november 1933 gelden, in geval van lading door de afgever, de vermeldingen van de vrachtbrief wat betreft het gewicht en het getal van de colli slechts als bewijs tegen de spoorweg, indien deze ze heeft geverifieerd en de verificatie op de vrachtbrief heeft vermeld.

In geval het gewicht en het aantal der colli niet worden geverifieerd behouden nochtans alle andere vermeldingen van de vrachtbrief, o.a. die betreffende de beschrijving der goederen, hun bewijskracht en kunnen ze de vervoerder tegengeworpen worden.

N.M.B.S. en Agence Maritime Antverpia t/
N.V. Hellintra en N.V. Hellintra t/ Valkeniers Natie.

Gezien in regelmatige uitgifte voorgelegd het vonnis der Rechtbank van Koophandel te Antwerpen, dd. 16 februari 1956, waartegen beroep;

Aangezien de zaken ingeschreven onder nummers 31.414, 31.252 en 31.856 van de Algemene Rol als verknocht dienen samengevoegd;

Aangezien de drie beroepen regelmatig naar de vorm, binnen de wettelijke termijn werden aangetekend en het incidenteel beroep van de S.M. Valkeniers Natie eveneens regelmatig naar vorm en ontvankelijk voorkomt;

Aangezien het Hof de uiteenzetting der feiten kan bijtreden zoals zij door de eerste Rechter worden sagegevat;

Aangezien om de verantwoordelijkheid van appellante N.M.B.S. te vestigen, geïntimeerde N.V. Hellintra de vermeldingen van de vrachtbrief inroept, en nl. de benaming van weefsels welke er in voorkomt om de inhoud der litigieuze kisten te omschrijven — vrachtbrief die, krachtens artikel 8 van de Internationale Overeenkomst betreffende goederenvervoer per spoorweg (I.O.G. of C.I.M.) dd. 23 november 1933, het bewijs van het vervoercontract uitmaakt en waarvan volgens geïntimeerde, alle vermeldingen, of toch alleszins de vermeldingen nopens de aard der goederen of de inhoud der kisten, aan appellante tegenstelbaar zouden zijn;

Aangezien, naar luid van paragraaf 4 van artikel 8 van gezegde internationale overeenkomst, in geval van lading door de verzender, de meldingen van de vrachtbrief aangaande het gewicht en het getal van de colli slechts een bewijs leveren tegen de Spoorweg indien deze ze geverifieerd heeft en de verificatie op de laadbrief vermeld heeft;

Aangezien hieruit een argument a contrario getrokken werd en betoogd dat indien de kracht van de vrachtbrief wordt verminderd alleen voor wat betreft het gewicht en het getal van de colli, het bewijsvermogen van dit document zijn volle uitwerking bewaart op alle andere punten, namelijk wat betreft zijn beschrijving van de goederen, dewelke aldus aan de vervoerder tegenstelbaar is;

Aangezien deze interpretatie, alhoewel door sommigen betwist, (zie Paul M.F. Durand, *Transports internationaux par Chemin de Fer* nr 186), nochtans door anderen aangenomen wordt;

Aangezien de kwestie onderworpen werd aan de derde conferentie gehouden in 1923 te Bern voor de herziening van de internationale overeenkomst;

Aangezien de Zweedse delegatie een tekst voorstelde, die de bindende kracht ontnam aan de vermeldingen van de vrachtbrief aangaande de inhoud van ingepakte goederen, behoudens een geacteerd onderzoek;

Aangezien deze tekst verworpen werd als zijnde te voordelig voor de Spoorwegen;

Aangezien de nieuwe internationale overeenkomst van 11 april 1953 gesloten werd zonder dat de Spoorwegen bedoelde tekst deden wijzigen;

Aangezien deze tekst aldus dient beschouwd als zijnde algemeen aangenomen met de hogerstaande interpretatie.

HOF VAN BEROEP TE GENT

3e Kamer. — 28 februari 1958.

Voorzitter: M. Vanden Abeele.

Raadsheren: M.M. Morel de Westgaver en Lefebvre.

Advocaat-generaal: M. Bonte.

Jachtdelict. — Verbeurdverklaring van vuurwapen.

Wanneer de dader niet dadelijk het door hem gebruikte vuurwapen heeft afgegeven, mag de verbeurdverklaring van het vuurwapen niet worden uitgesproken krachtens de artt. 42 en 43 W.v.S.

De dader moet immers in dat geval worden veroordeeld tot de speciale geldboete van 100 fr., gesteld in art. 20, lid 2, van de Jachtwet van 28 februari 1882.

De artt. 42 en 43 W.v.S. zijn niet toepasselijk, daar de betaling van de speciale geldboete de verbeurdverklaring uitsluit.

O.M. t/ Hemeryckx.

Besluiten van het O.M.

Overwegende dat verdachte terechtstaat wegens overtreding van de artikelen 4, 6 en 14 der wet dd. 28 februari 1882 op de jacht, met de omstandigheid wat de laatste twee inbreuken betreft dat hij het door hem gebruikte wapen niet terstond aan de verbalisant overhandigd heeft;

Overwegende dat hij wegens de drie inbreuken samen bij vonnis der Correctionele Rechtbank te Oudenaarde dd. 31-10-1957 mits toepassing van artikel 65 van het S.W.B. veroordeeld werd tot een geldboete van 100 fr. verhoogd met 190 opdecimen tot 2.000 fr. of een vervangende gevangenisstraf van 1 maand, voorwaardelijk gedurende 3 jaar;

Overwegende echter dat, aangezien de omstandigheid dat het wapen niet afgegeven werd als bewezen weerhouden werd, *bovendien* nog de wettelijk verplichte bijzondere geldboete voorzien bij artikel 20, lid 2 der wet dd. 28-2-1882 diende te worden uitgesproken;

Overwegende verder dat de eerste rechter ten onrechte het gebruikt wapen verbeurd verklaard heeft met aanhaling der wetsbepalingen van artikelen 427 en 43 S.W.B. die ter zake niet toepasselijk zijn;

Overwegende weliswaar dat krachtens het artikel 30 toegevoegd aan de wet dd. 28-2-1882 bij de wet dd. 30-12-1936, de bepalingen van het eerste boek van het Strafwetboek met inbegrip van hoofdstuk VIII en van artikel 85 toepasselijk zijn op de inbreuken voorzien bij voormelde wet;

Overwegende nochtans dat de wet van 28-2-1882 in haar beschikkingen van artikelen 8, 20, 31 afwijkt van de bepalingen van artikelen 42 en 43 S.W.B.;

Overwegende dat ten overstaan van deze afwijkende bepalingen de rechtsleer en rechtspraak afgeleid hebben dat de eigen reglementering van de verbeurdverklaring voorzien bij de jachtwet, de toepassing van artikel 43 S.W.B. uitsluit (Servais, *Loi du 28-2-1882 sur la chasse*, nr. 506-522 en 528. *Pasinomie* 1882, blz. 80; *Rép. Prat. V° Chasse*, nr. 194. *Trousse, Les Principes généraux du dr. pénal belge*, n° 910; *Cassatie*, 16-1-1928, *Pas.* 1928, I, 58; *Cassatie* 8-1-1951, *Journ. Trib.* 1951, blz. 163);

Overwegende dat zelfs in de stelling van de eerste rechter, de verbeurdverklaring van het wapen ter zake niet kon uitgesproken worden, om reden dat het niet de eigendom was van de overtreder, maar van diens vader;

Overwegende dat bedoelde verbeurdverklaring in onderhavig geval ook niet kan bevolen worden op grond van artikel 20 der wet dd. 28.2.1882, aangezien zulks slechts kan geschieden na de onmiddellijke afgifte van het wapen aan de verbalisant; dat bij ontstentenis daarvan, de verbeurdverklaring vervangen wordt door de bijzondere boete van 100 fr. voorzien bij artikel 20 lid 2 (Schuind, Traité pratique de dr. criminel, T. I blz. 421 Rép. Prat. V° Chasse n° 196 en 281);

Om deze redenen :

Vordert mijn ambt dat het aan het Hof zou behagen de bestreden beslissing te niet te doen, waar ze de verbeurdverklaring van het gebruikt wapen uitgesproken heeft en verdachte bovendien te veroordelen tot de bijzondere geldboete voorzien bij artikel 20, lid 2 der wet dd. 28.2.1882.

Gedaan op het Parket-generaal te Gent
op 29 januari 1958

Voor de Procureur-generaal,
(w.g.) Bonte

Arrest

Overwegende dat het Openbaar Ministerie tijdig en regelmatig hoger beroep ingesteld heeft;

Overwegende dat de verjaring der openbare vordering gestuit werd door de akte van beroep van het Openbaar Ministerie dd. 9 november 1957 en de behandeling der zaak voor het Hof op 1 februari 1958;

Overwegende dat door de behandeling der zaak voor het Hof de feiten der telastlegging zoals zij door de eerste rechter werden beoordeeld en tegen verdachte weerhouden bewezen zijn gebleven;

Overwegende echter dat terecht de eerste rechter aangenomen heeft dat de drie feiten te laste gelegd van Hemeryckx het uitwissel zijn van één en zelfde misdadig voornemen en dat slechts een straf dient uitgesproken de zwaarste; dat hij echter niet vermocht de verbeurdverklaring van het tot het plegen van het misdrijf gebruikte wapen uit te spreken op voet van artikel 42.43 SWB;

Overwegende immers dat verdachte niet dadelijk het door hem gebruikte vuurwapen heeft afgegeven; dat hij dienvolgens tevens moest veroordeeld worden tot de betaling van de speciale geldboete van 100 fr. voorzien bij artikel 20 der wet van 28.2.1882, wetsbepaling ingeroepen in het bestreden vonnis;

Overwegende dat artikel 42 en 43 SWB in casu niet van toepassing zijn vermits de betaling van de speciale geldboete de verbeurdverklaring uitsluit en dat bovendien vermelde wetsbepalingen van het SWB alleen beogen de zaken die gediend hebben tot het plegen van het misdrijf op voorwaarde, dat deze eigendom zijn van de veroordeelde wat hier ter zake het geval niet is;

Overwegende wat betreft de speciale boete voorzien door artikel 20 W. 28.2.1882 (wegens het niet overhandigen van het gebruikte wapen) er geen redenen bestaan om aan overtreder ook de gunst van schorsing van straf te verlenen;

Overwegende dat de straf toegepast wegens de samengevoegde feiten ABC rechtmatig is en dient bevestigd te worden;

Om deze redenen :

Gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935, 211 WBSV en toepassing makende van de wetsbepalingen door de eerste rechter ingeroepen en op deze terecht-

zitting door de Voorzitter opnieuw aangeduid ter uitzondering van artikel 42 en 43 SWB niet van toepassing maar met toepassing van artikel 140 W. 18.6.1869 gebruikt door artikel 2 W. 4.9.1891.

Het Hof, wijzende op tegenspraak.

Ontvangt het beroep en er over beslissend.

Op strafrechtelijk gebied.

Bevestigt het bestreden vonnis waar het verdachte veroordeeld heeft wegens de samengevoegde feiten ABC en de gunst der schorsing van straf heeft toegekend, en met eenparigheid van stemmen, veroordeelt verdachte (wegens het niet afgeven van het gebruikte vuurwapen) tot de speciale geldboete van honderd frank voorzien bij artikel 20 W. 28.2.1882 op de jacht, gezegde geldboete verhoogd met 190 opdecimen gebracht op twee duizend fr. of een vervangende gevangenisstraf van één maand;

Hervormt het vonnis wat betreft de verbeurdverklaring van het wapen en opnieuw rechtdoende dienaangaande zegt dat er geen termen voorhanden zijn om deze te bevelen.

Legt de kosten van hoger beroep te laste van de verdachte;

NOOT: Tegen bovenstaand arrest is geen cassatieberoep ingesteld.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE LEUVEN

13 januari 1959.

Voorzitter : M. Terlinden, ondervoorzitter.

Rechters : M.M. Catfolis en Meulemans.

Advocaten : Mrs E. Van Dessel en E. Van Cauwelaert.

Aansprakelijkheid. — Gebrek van de zaak. — Breuk van de stuurinrichting. — Slijtage of gebrek van nazicht en onderhoud. — Fout in hoofd van eigenaar van autovoertuig. — Artt. 1383 en 1384 B.W.

De breuk van de stuurinrichting van een vrachtauto kan een mogelijk gevolg zijn van slijtage of van gebrek aan nazicht en onderhoud; de eigenaar van het voertuig beging een nalatigheid (art. 1383 B.W.) en moet in elk geval als bewaker instaan voor de zaak die hij onder zijn bewaking had (art. 1384 B.W.)

Van Roey t/ Roggemans J. en Belg. Staat (Minister van Openbare Werken).

Overwegende dat de eis ertoe strekt eerste verweerder aansprakelijk te horen verklaren voor een verkeersongeval dat plaats heeft gegrepen te Bertem op 14-1-58 en tot de veroordeling van 2de verweerder solidairlijk met de eerste, zijn orgaan, tot betaling van het totaal bedrag van 25.280 frank ten titel van schade-loosstelling;

Overwegende dat kwestig ongeval op de Tervuurse steenweg heeft plaats gegrepen, dat eerste verweerder dewelke uit de richting van Tervuren afgereden kwam, enkele meters vóór de Volkswagen van aanlegger die in de richting van Tervuren reed, plots de rechterkant van de baan heeft verlaten en, na de rijweg te hebben gedwarst, tegen het voertuig van aanlegger is komen aanbotsen;

Overwegende dat verweerders de materialiteit der feiten niet betwisten; dat zij echter beweren niet

aansprakelijk te kunnen verklaard worden doordat het schade berokkenend ongeval het gevolg is van een gebrek aan het voertuig van tweede gedaagde, gebrek waarvan het bestaan door aanlegger hoeft bewezen te worden;

Overwegende dat partijen het eens zijn om het defekt van het voertuig van tweede verweerder aan de linker vóórband of aan de stuurinrichting te situeren; dat een defekt aan de band dient uitgesloten te worden, vermits eerste verweerder bekend heeft geen band te hebben horen ontploffen; dat het stuur van de wagen van tweede verweerder na het ongeval gebroken werd gevonden, dat de verklaringen van eerste gedaagde en van zijn begeleider schijnen te bewijzen dat de breuk het ongeval voorafging, vermits eerste verweerder vergeefs gepoogd heeft de rechterrand de baan te blijven volgen;

Overwegende dat deze breuk van de stuurinrichting het gevolg kan zijn van een defekt van fabricatie; dat dit defekt niet denkbaar is daar voor het kwestige ongeval het voertuig van tweede gedaagde een afstand van 123.511 km al afgelegd had; dat hij ook kan toegeschreven worden aan een vergeworderde slijtage of een gebrek aan onderhoud; dat na 123.511 km een militair voertuig als ver versleten kan beschouwd worden;

dat de eigenaar van dergelijk voertuig een fout begaat met dat voertuig niet zorgvuldig na te zien en te onderhouden en met, ten gepaste tijd, in de vervanging van de versleten onderdelen niet te voorzien;

Overwegende dat aanlegger niet bewijst dat eerste verweerder door tweede verweerder gelast was met het onderhoud van het gebrekkig voertuig, met zijn nazicht en met de vervanging van de versleten onderdelen;

Overwegende derhalve dat het bestaan van een fout in hoofde van eerste verweerder niet bewezen wordt, doch wel, integendeel, in hoofde van tweede verweerder, dewelke, als eigenaar nalatig geweest is (1383 B.W.) en als bewaker moet instaan voor de zaak die hij onder zijn bewaking had (art. 1384 B.W.)

Overwegende dat het bedrag van de gevorderde schadeloosstelling niet betwist wordt.

Om deze redenen :

de Rechtbank,

Rechtdoende op tegenspraak en in eerste aanleg.

Zegt de eis ongegrond voor zoveel hij tegen eerste verweerder gericht is.

Wijst aanlegger ervan af, met veroordeling tot de kosten.

Verwijst tweede verweerder tot betaling aan aanlegger van het onbetwist bedrag van 25.258 Fr. met de vergoedende intresten vanaf 14 januari 1958, de gerechtelijke intresten en de kosten.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE MECHELEN

22 april 1958.

Voorzitter : M. Janssens.

Procureur des Konings : M. Dieudonné.

Advocaten : Mrs Maerten en Van de Werf.

Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken. — Voorafgaand bevel onroerend beslag en exploit van onroerend beslag. — Akten van uitvoering van gerechtelijke beslissing der uitvoering waarvan het onroerend beslag werd gelegd. — Noodzakelijke stelling in de taal van deze gerechtelijke beslissing.

Het bevel voorafgaandelijk een onroerend beslag en het exploit van onroerend beslag dienen beschouwd als akte van uitvoering van de gerechtelijke beslissing ter uitvoering waarvan het onroerend beslag werd gelegd. Bij toepassing van artikel 37 der wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken dienen ze dan ook gesteld in de taal der rechtspleging waarop dezelfde gerechtelijke beslissing is tussengekomen, zelfs indien de procedure in geldigverklaring van het onroerend beslag voor een rechtbank van de andere taalrol dient gebracht.

Mayne t/ Van Meerbeeck-Versteken.

Gezien het geregistreerd exploit van deurwaarder Jean Baiwir, te Elsene, dd. 13 maart 1958;

Aangezien de vordering ingeleid op de terechtzitting van 25 maart 1958 ertoe strekt goed en van waarde te horen verklaren het beslag op onroerend goed ten laste van verweerders gelegd, bij geregistreerd exploit van genoemde deurwaarder Jean Baiwir, te Elsene, dd. 10 februari 1958, uitspraak te horen doen over de waarde van de beweringen en opmerkingen welke zouden kunnen gedaan worden aangaande het lastenkohier en een notaris te horen benoemen die de openbare verkoping zal houden;

Aangezien de verweerders in hun besluiten dd. 1 april 1958, vragen de vordering nietig, minstens onontvankelijk te verklaren;

Dat zij desbetreffend voorhouden dat ter zake de rechtbank van eerste aanleg te Mechelen, bevoegd zijnde alle akten van rechtspleging uitsluitend in de Nederlandse taal dienen te worden opgesteld;

Dat in casu het voorafgaand bevel dd. 31 december 1957 en het exploit van beslag op de onroerende goederen dd. 10 februari 1958 uitsluitend in de Franse taal opgesteld zijnde, de ingeleide vordering als zijnde strijdig met de bepalingen van de wet van 15 juni 1935, zou nietig zijn;

Aangezien naar luidt artikel 37 der wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, de akten betreffende de tenuitvoerlegging van vonnissen en arresten worden gesteld in de taal van de rechtspleging;

Aangezien in de procedure van onroerend beslag gelegd tengevolge van een gerechtelijke beslissing, het voorafgaandelijk bevel evenals het exploit van beslag, akten van uitvoering zijn van dezelfde gerechtelijke beslissing;

Dat zij derhalve overeenkomstig de bepalingen van voornoemd artikel 37 der wet van 15 juni 1935, dienen gesteld in de taal der rechtspleging waarop dezelfde gerechtelijke beslissing is tussengekomen (R.p.Dr.B. V° Saisie Immobilière, n° 1256);

Aangezien in onderhavig geval het onroerend beslag werd gelegd ter uitvoering van vonnissen in de Franse taal uitgesproken door de rechtbank van eerste aanleg

VLAAMSE JURISTEN,

ABONNEERT U OP

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

te Brussel, waarvoor desbetreffende procedure in de Franse taal werd gevoerd ;

Dat derhalve bij dit onroerend beslag ter uitvoering derzelfde vonnissen, het voorafgaandelijk bevel dd. 31 december 1957 en het exploit van beslag dd. 10 februari 1958 terecht in de Franse taal werden gesteld ;

Aangezien de door de wet voorgeschreven pleegvormen werden nageleefd ;

Ten gronde :

Aangezien het beslag werd gelegd krachtens de uitgifte in uitvoerbare vorm afgeleverd van :

1° Een vonnis tegensprekelijk verleend tussen de partijen door de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel dd. 3 juli 1956, en betekend door het ambt van deurwaarder Baratto te Brussel dd. 9 juli 1956.

2° Een vonnis, tegensprekelijk verleend tussen de partijen door de 2° kamer der rechtbank van eerste aanleg te Brussel dd. 24 januari 1957 en betekend door het ambt van deurwaarder Baratto te Brussel dd. 19 februari 1957.

Beiden betekend met bevel tot betaling bij geregistreerd exploit van deurwaarder Jean Baiwir te Elsene dd. 31 december 1957 op Provincie Antwerpen, Arrondissement Mechelen :

Stad Mechelen :

1° Een perceel weideland gelegen te Mechelen aan de Voetbalstraat, ter plaatse gezegd « De Zeuten », gekadastréerd sectie E, n° 336/G, groot 13 a. 30 ca.

2° Een perceel bouwland gelegen te Mechelen, Stenenmolenstraat, gekadastréerd sectie E, n° 347/E/3, groot 4 a. 15 ca.

3° Een perceel bouwland gelegen te Mechelen aan de hoek der Accacia- en Stenenmolenstraat, gekadastréerd sectie E, n° 347/A/4, groot 2 a. 37 ca.

4° Een perceel land gelegen te Mechelen, ter plaatse « Schottebossen », gekadastréerd sectie G, n° 656/B, groot 90 a. 40 ca.

Gemeente Breendonk :

5° Een huis gelegen te Breendonk, Groenstraat, gekadastréerd sectie A, n° 433/C, groot 1 a. 65 ca.

6° Een tuin gelegen te Breendonk, ter plaatse « Moorheide », gekadastréerd sectie A, n° 434/B, groot 7 a. 05 ca.

Gemeente Heffen :

7° Een perceel land gelegen te Heffen, ter plaatse « Het Draagenblok », gekadastréerd sectie E, n° 249, groot 24 a. 25 ca.

8° Een perceel land gelegen te Heffen, ter plaatse « de Cauter », gekadastréerd sectie C, n° 383/A, groot 14 a. 80 ca.

Aangezien de besluiten van eiseres, volgens de overgelegde bescheiden verantwoord zijn ;

Aangezien de beschikkingen van artikelen 2, 34, 35, 36, 37, 40, 41 der wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken werden nageleefd ;

Om deze redenen :

De rechtbank, gehoord in openbare terechtzitting de heer Dieudonné, Eerste-substituut-Procureur des Konings in zijn eensluidend advies, alle verdere en strijdige besluiten verwerpende, verklaart de ingeleide vordering gegrond, dienvolgens verklaart goed en van waarde het onroerend beslag ;

Benoemt Meester R. Vandekerckhove, Notaris te Mechelen, om ten overstaan van de heer Vrederechter van het Kanton Mechelen-Zuid, tot de openbare verkoop van de inbeslaggenomen goederen gelegen in de Stad Mechelen en de gemeente Heffen, over te gaan ;

Benoemt Meester Loncin, Notaris te Puurs, om ten overstaan van de heer Vrederechter van het kanton Puurs tot de openbare verkoop van de inbeslaggenomen goederen gelegen te Breendonk over te gaan ;

Zegt dat deze verkopen zullen gehouden worden overeenkomstig de wet van 12 juni 1816, de bedingen en voorwaarden van de memorie van lasten en volgens de gevestigde plaatselijke gebruiken, doch zonder winst van inmijning of verdienen ;

Veroordeelt verweerders om de inbeslaggenomen goederen te ontruimen binnen de 24 uur na de betekening die hun van het proces-verbaal van toewijzing zal gedaan worden op straf van daartoe genoodzaakt te worden door alle rechtsmiddelen ;

Bepaalt dat de kosten door de kopers zullen betaald worden overeenkomstig de memorie van lasten en voorwaarden.

NOOT : Tegen dit vonnis werd geen beroep ingesteld.

CORRECTIONELE RECHTBANK TE DENDERMONDE

2e Kamer. — 12 maart 1959.

Voorzitter : M. Declerck.

Rechters : M.M. Vanheule en Piret.

O.M. : M. Matthys.

Advocaten : Mrs Deckers en Duerinck.

Verplichte automobielverzekering. — Vereisten voor de ontvankelijkheid van de oproeping in tussenkomst van de verzekeraar voor de strafrechter. — Betekenis van het woord « diefstal » in art. 3 van de wet van 1 juli 1956.

Krachtens artikel 9, lid 6 van de wet van 1 juli 1956 kan de verzekeraar voor de strafrechter in tussenkomst worden gedagvaard, wanneer de verzekeringnemer, die niet tevens de verzekerde is, in het geding is geroepen. Niet is vereist, dat de verzekeringnemer burgerlijk verantwoordelijk voor de verzekerde zou zijn.

De in artikel 3 van de wet van 1 juli 1956 gebezigde term « diefstal » stemt in betekenis overeen met het in het strafwetboek gebruikte zelfde woord. Er zijn geen redenen voorhanden om het in de wet van 1 juli 1956 gehanteerde begrip « diefstal » uit te breiden.

O.M. en Baert b.p. t/ General Accident en cs.

Overwegende dat de overtredingen, vermeld sub litteris CDEF, samenhangend zijn met feiten AB ;

Overwegende dat het is bewezen door het voorafgaand onderzoek alsmede door de behandeling der zaak ter terechtzitting, dat verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan de hem ten laste gelegde feiten, omschreven sub litteris A B C D E F ;

Op burgerlijk gebied.

Overwegende dat, bij exploit van 17 februari 1958, de verzekeringsmaatschappij « General Accident Fire and Life », alsmede Alfons Van de Voorde door de

benadeelde partijen in de zaak betrokken werden;

Overwegende dat de verzekeraar alleen dan in de zaak kan betrokken worden wanneer de verzekeringnemer, indien deze niet tevens de verzekerde is, in het geding is geroepen;

Overwegende dat, ter zitting van 24 februari 1958, Alfons Van de Voorde verklaart dat niet hij, maar zijn zoon, eigenaar is van de wagen waarmede het ongeval veroorzaakt werd en de verzekeringnemer is;

Overwegende dat de bij artikel 9, al. 6, gestelde voorwaarden niet vervuld zijnde, de vordering in tussenkomst d.d. 17 februari 1957 als niet-ontvankelijk dient verworpen;

Overwegende dat, bij exploit van 26 februari 1958, de genoemde verzekeraar opnieuw in tussenkomst gedagvaard werd doch thans samen met Louis Van de Voorde, eigenaar van bedoelde wagen en verzekeringnemer; dat de verzekeraar de niet-ontvankelijkheid van de eis in interventie opwerpt, om rede dat de verzekeringnemer slechts in de zaak kan betrokken worden wanneer hij tevens burgerlijk verantwoordelijk is over de verzekerde;

Overwegende dat artikel 9 dergelijke voorwaarden niet stelt en dit ook niet kan afgeleid worden uit de voorbereidende werken; dat, integendeel, het navolgende advies van de Raad van State, betreffende het artikel 9: «*s'il est certain que cette disposition apporte une dérogation importante à la compétence des juridictions répressives, en permettant la mise en cause devant elles de personnes autres que l'auteur de l'infraction, la victime de celle-ci et, le cas échéant, la personne civilement responsable de l'auteur de l'infraction, on ne discerne pas clairement quel pourra être l'objet de l'action*» (Pasin, 1956, blz. 466), er op wijst dat ook andere personen dan de dader, het slachtoffer of de burgerlijk verantwoordelijke over de dader, in het geding kunnen geroepen worden;

Overwegende dat dienvolgens dit middel van onontvankelijkheid van alle grond ontbloomt is en dient verworpen;

Overwegende dat de verzekeraar ten slotte nog antwoordt dat het strafdossier op afdoende wijze aantoonst dat verdachte met de auto van de verzekeringnemer is weggereden zonder toelating; dat het wegemen van een auto tegen de wil in van de eigenaar of van de houder, met de bedoeling het voertuig — na gebruik — op straat achter te laten, onder toepassing valt van artikel 461 Sw.; dat, daarenboven, nergens bepaald wordt dat «*diefstal*», in de zin van artikel 3 van de wet van 1 juli 1956, overeenstemt met het begrip «*diefstal*» van het Strafwetboek; dat dienvolgens hij niet gehouden is tussen te komen in het herstel der schade;

Overwegende dat in het commentaar over de artikelen der gemeenschappelijke bepalingen behorende bij het verdrag tussen het Koninkrijk België, het Groot-Hertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden, er duidelijk op gewezen wordt dat om het even welk bestuurder van een motorrijtuig door de verzekering dient gedekt, met uitzondering van diegenen die zich van het voertuig zouden meester gemaakt hebben door diefstal of geweldpleging; dat het gebruik van het voertuig door de bestuurder die van zijn functie misbruik maakt ook in de waarborg begrepen is (Pasin, 1956, blz. 482);

Overwegende dat hieruit dient afgeleid dat het woord «*diefstal*» in de zin van gezegd artikel 3 overeenstemt met het begrip «*diefstal*» in de zin van het Strafwetboek; dat dit begrip niet mag uitgebreid worden;

Overwegende dat geen enkel element van de straf-

bundel, evenmin als van het onderzoek ter terechtzitting, toelaat te besluiten dat verdachte zich van het voertuig zou meester gemaakt hebben door diefstal of geweld;

Overwegende dienvolgens dat de verzekeraar gehouden is de benadeelde partijen te vergoeden, samen met verdachte, elk voor het geheel en in de mate zoals hierna bepaald:

aan Jozef Baert:

a) als hoofd der gemeenschap:	
begravenisniskosten	8158,—
laatste geneeskundige zorgen	150,—
schade aan klederen	500,—
schade aan fiets	2000,—
	10808,—

Loonverlies: Overwegende dat het slachtoffer, geboren op 13 april 1942, sedert 21 september 1956 verbonden was door een werkleercontract voor het beroep van behanger-garnierder; dat het slachtoffer nog geen salaris verdiende en aldus geen voordeel aan zijn ouders bracht;

Overwegende dat, in casu, alleen sprake kan zijn van het verlies van een zekere kans; dat, inderdaad, er mag aangenomen worden dat er grote kans bestond dat, na het werkleercontract, het slachtoffer gedurende een paar jaren voor zijn ouders zou gewerkt hebben; dat het verlies van die kans op heden vaststaat en dan ook vatbaar is voor vergoeding; dat deze schade in billijkheid geraamd wordt op 10.000 fr.;

b) in eigen naam:

Overwegende dat het gevorderde bedrag van 50.000 frank hoofdens moreel leed door de burgerlijke partij, billijk is en derhalve dient toegekend;

c) als wettige beheerder der goederen van zijn dochters:

Overwegende dat elk der kinderen, wegens het verlies van de bij hen inwonende broeder, recht heeft op een schadevergoeding van 15.000 fr.;

Overwegende dat verdachte en de verzekeraar zich geldig zullen kwijten door storting dezer bedragen, vermeerderd met de hierna te bepalen intresten, op een spaarboekje van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas te Brussel, op naam van elk der drie minderjarigen, zijnde telkens een rekening geblokkeerd tot hun meerderjarigheid;

Morele schade voor de moeder: Overwegende dat uit dien hoofde aan de moeder een bedrag groot 50.000 fr. mag toegekend worden;

Overwegende dat op al die bedragen de vergeldende intresten verschuldigd zijn vanaf de dag van het ongeval tot de dag der aanstelling en verder de gerechtelijke rente;

B.P. Louis Van de Voorde, eigenaar van de beschadigde wagen:

Overwegende dat deze burgerlijke partij zich enkel aanstelde tegen verdachte en de vergoeding vordert van de schade veroorzaakt aan zijn voertuig; dat, tot staving van haar eis, zij enkel een bestek voorlegt dat door verdachte betwist wordt;

Overwegende dat de Rechtbank dienvolgens vooralsnog niet over de nodige gegevens beschikt om deze vergoeding te begroten; dat een deskundige dient aangesteld met de hierna omschreven opdracht; dat echter van nu af reeds vaststaat dat de herstellingen de som van 10.000 fr. zullen te boven gaan; dat aan deze burgerlijke partij dan ook een provisie groot 10.000 fr. dient toegekend;

.....

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE BRUSSEL

7e Kamer B — 8 april 1959.

Alleenrechtsprekend rechter : M. Van Eycken.

Referendaris : M. Van der Gucht.

Advocaten : Mrs Goffen, Pholien en Boelens.

Connexiteit en verwijzing. — Voorkeur van de rechter, die een ander vonnis dan een beschikking van inwendige orde heeft gewezen.

Bij een verzoek tot verwijzing wegens connexiteit moet aan de rechter, die over de zaak een ander vonnis dan een beschikking van inwendige orde heeft gewezen, steeds de voorkeur worden gegeven (artikel 37bis wet op de bevoegdheid).

Onder een beschikking van inwendige orde moet worden verstaan een ingevolge reglementen van inwendige orde uitgesproken vonnis van vaststelling of verdaging bij uitsluiting van vonnissen, die het voorwerp van het geschil zelf raken, zoals die betreffende de ontvankelijkheid van de vordering of van het onderzoek.

Een vonnis, waarbij een onderzoek bevolen of een deskundige benoemd wordt, (in casu een verhoor op feiten en vraagpunten) kan niet met een beschikking van inwendige orde gelijkgesteld worden.

Golhay t/ N.V. Société des métaux Holmeco.

Overwegende dat de eis ertoe strekt verweerder te horen yeroordelen tot het betalen aan eiser van 2 miljoen frank ten titel van vergoeding en van 500.000 fr. ten titel van commissielonen; dat eiser immers aan verweerster verwijt de fout te dragen van de verbreking van de overeenkomst waarbij hij als directeur was aangesteld;

Overwegende dat partijen, voorlopig althans, niet over de grond van de zaak wensen te besluiten, en zich beperken besluitschriften neer te leggen omtrent de verwijzing van huidige zaak naar de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel, waar, volgens eiser, verknochte zaken aanhangig werden gemaakt;

Overwegende dat verweerster hiertegen terecht opwerpt, dat art. 37 bis 1°, van de wet van 25 maart 1876, zoals deze werd gewijzigd door de wet van 15 maart 1932, artikel 9, voorziet dat, bij een vraag tot verwijzing tot een andere rechtbank, wegens verknochtheid, de rechtbank die over de zaak een vonnis heeft uitgesproken, ander dan een maatregel van inwendige orde, altijd de voorkeur heeft;

Overwegende dat de Rechtbank van Koophandel te Brussel, op 3 juli 1958, op verzoekschrift van eiser, een vonnis geveld heeft waarbij een onderhoor op feiten en vraagpunten werd bevolen;

Dat het onderhoor plaats heeft gevonden;

Overwegende dat bij een maatregel of beschikking van inwendige orde men moet verstaan een vonnis van vaststelling of verdaging, uitgesproken luidens reglementen van inwendige orde, bij uitsluiting van vonnissen die het voorwerp van het geschil zelf aaraken, zoals deze die betrekking hebben op de ontvankelijkheid van de eis of het onderzoek;

dat een vonnis waarbij een onderzoek wordt bevolen of een deskundige aangesteld niet kan gelijkgesteld worden met een loutere beschikking van inwendige orde (Braas, Procédure Civile, n° 734; Van Bauwel, Procesrecht, II, blz. 130, en verklaring in het verslag Sinzot);

Dat dienvolgens, zelfs indien de zaken verknocht waren, de verwijzing naar de Rechtbank van Eerste Aanleg uitgesloten is;

Om deze redenen,

De Rechtbank,

Zegt voor recht dat de voorwaarden om de zaak wegens verknochtheid naar de Rechtbank van Eerste Aanleg te verwijzen, niet vervuld zijn;

Geeft akte aan verweerster van haar schatting van het incident;

En wat de grond betreft :

Laat aan de partijen over zich te schikken als naar recht;

Behoudt de kosten voor.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE LEUVEN

10 februari 1959.

Voorzitter : M. Van den Schrieck.

Ref. : M. G. Van Boxsom.

Advocaten : Mrs K. Hubrechts en Mr Langohr.

Levensverzekering. — Zelfmoord van verzekerde. — Twijfel van bewuste zelfmoord. — Uitbetaling gerechtvaardigd.

Wanneer de onderschrijver van een kontrakt van levensverzekering zelfmoord pleegt dient de verzekeraar te bewijzen dat er volledig bewuste zelfmoord is geweest. Indien dit bewijs niet is bijgebracht en er bijgevolg twijfel bestaat nopens het bewust karakter van de zelfmoord, dient deze twijfel aan de begunstigde van de levensverzekering ten goede te komen.

Wed. A. De Wit-Vloeberghs t/ N.V. Mercator.

Aangezien luidens voormeld exploit de vordering er toe strekt verweerster te doen veroordelen om aan aanlegster te betalen, de som van 200.000 fr. met de vergoedende intresten van 24 april 1951 af, de gerechtelijke intresten en de kosten;

Aangezien aanlegster de uitvoering vervolgt van een kontrakt van levensverzekering door wijlen haar echtgenoot Dewit bij verweerster afgesloten op 14 maart 1951 voor een kapitaal van 200.000 fr.;

Aangezien vaststaat dat de heer De Wit overleed ten gevolge van zelfmoord op 23 april 1951 en dat verweerster weigert het kapitaal aan aanlegster uit te keren, zich beroepend namelijk op artikel 9 van de polisvoorwaarden waarbij bedongen werd dat de « bewuste zelfmoord » zou uitgesloten zijn;

Aangezien luidens de tekst van artikel 41, al. 4, der wet van 25 juni 1930 de verzekeraar niet gehouden is tussen te komen, indien het overlijden het gevolg is van « zelfmoord », maar dat het in casu aan verweerster behoort te bewijzen niet alleen hetgeen klaarblijkelijk is dat aanlegster's echtgenoot overleden is ten gevolge van zelfmoord, maar dat deze zelfmoord volledig bewust is geweest;

Aangezien uit het geheel der bestanddelen der zaak blijkt en dient afgelegd dat zulkdanig bewijs niet ten volle bijgebracht werd; dat er bijgevolg twijfel bestaat nopens het bewust karakter, twijfel welke dient ten goede te komen aan de beneficiaris (Laloux, Traité des Ass. Terrestres, n° 163, bl. 147);

Aangezien het inderdaad ten onrechte is dat verweerster de omstandigheden zelf van de zelfmoord en het feit dat wijlen dhr Dewit vier dagen voor de feiten zijn geld op de postcheck zou hebben afgehaald en dit aan zijn echtgenote zou afgegeven hebben, als doorslaand acht om het bewijs daar te stellen van het bewust karakter van de zelfmoord;

Aangezien immers in verband hiermede dient onderlijnd dat uit de bestanddelen der zaak op afdoende wijze blijkt dat aanlegsters echtgenoot, ten gevolge van het verergeren van zijn fysische toestand aangeast en verminderd ten gevolge van oorlogsfeiten zich in een toestand van ziekelijke depressie heeft bevonden, welke normaal een weerslag gehad heeft op zijn gemoedstoestand en op zijn vrije wil; dat zulks bekrachtigd is door het certificaat afgeleverd door de behandelende geneesheer nopens de ziekte-toestand van dhr Dewit, die nog van 9 tot 17 april 1951 een ziekteverlof kreeg wegens zijn toestand van zenuwachtigheid en overspanning;

Aangezien verweerster overigens zelf in haar besluiten toegeeft dat de bewijislevering van de «bewuste zelfmoord» niet 100 % kan geleverd worden, vermits het over een psychische appreciatie gaat; dat in onderhavig geval het bewust karakter van de zelfmoord, ondanks de materiële elementen, steeds te betwijfelen is ten overstaan van de psychische storingen van de overledene en dat de beneficiaris van de polis in die voorwaarden van deze twijfel moet genieten;

Om deze redenen :

De Rechtbank,

Alle andere en meer omvattende besluiten verwerpende;

Verklaard de vordering gegrond;

Veroordeelt verweerster tot betaling aan aanlegster de som van 200.000 fr., met de vergoedende intresten, gedurende vijf jaar, de gerechtelijke intresten en de kosten;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niet-tengestaande alle verhaal en zonder borgstelling.

VREDEGERECHT TE ASSE

21 april 1959.

Rechter : M. Borré.

Advocaat : Mr Beduin (loco Mr Perlberger).

Bestuurlijke taalwet. — Nietigheid van het administratief stuk dat niet werd opgesteld in de taal van de streek.

Een formulier dat door de administratie werd opgesteld in een andere taal dan deze van de gemeente waarin de betrokkene woont, is nietig.

R.M.Z. t/ Heuvinck.

Overwegende dat de vordering er toe strekt, verweerster te horen veroordelen aan eiseres te betalen de som van 904 frank ;

Overwegende dat verweerster dit bedrag betwist ;

Overwegende dat uit de lezing van het administratief bundel van eiseres het vaststaat dat huidige geding gesteund is op een formulier opgesteld in dato 6 augustus 1958 door een controleur van eiseres ;

dat dit formulier eentalig in de franse taal werd opgesteld als wanneer verweerster in een eentalig nederlandse gemeente woont ;

dat verweerster weliswaar dit formulier heeft ondertekend doch dat haar handtekening niet door haar eigen geschreven woorden « lu et approuvé » is voorafgegaan ;

dat dit eentalig franse formulier, gezien het bestemd is voor een inwoner van een eentalig vlaams kanton, als nietig en niet bestaande dient aangezien te worden ;

dat de vordering hierop gesteund, dienvolgens als ongegrond voorkomt en dient afgewezen ;

Om deze redenen :

Wij, Vrederechter,

Alle andere of tegenstrijdige besluiten verwerpende als ongegrond of niet dienend ter zake ;

Uitsprekende op tegenspraak en in laatste aanleg ;
Verklaren de vordering ongegrond en afgewezen ;

NOOT.

In bovenstaand vonnis werd de R.M.Z. afgewezen omdat haar eis steunde op een administratief stuk dat in strijd met artikel 4, §1 van de wet van 26 juni 1932 op het gebruik der talen in bestuurszaken in het Frans was gesteld. Artikel 4, § 1 van bedoelde wet legt de besturen, instellingen en inrichtingen die aan de wet onderworpen zijn en wier bevoegdheidsveld zich tot het gans land of tot gemeenten gelegen in het Nederlands én in het Frans taalgebied uitstrekt, de verplichting op de zaken te behandelen in de taal van de streek waarin ze gelokaliseerd zijn.

De beslissing van de heer Vrederechter van het kanton Asse sluit aan bij de vaste rechtspraak van de Raad van State en is onaanvechtbaar. In verschillende arresten heeft de Raad van State erop gewezen dat de wet op het gebruik der talen in bestuurszaken van openbare orde is (1). Het gevolg is dat de handelingen en akten die in een andere dan de wettelijk voorgeschreven taal werden gesteld nietig zijn en dat deze niegheid ambtshalve door de rechtbanken dient opgeworpen (2).

Hierbij kan nog aangestipt worden dat niet alleen de openbare besturen, de openbare instellingen en de verenigingen van publiek recht in het toepassingsveld van de bestuurlijke taalwet vallen. Ook de privé-instellingen zijn aan deze wet onderworpen van het ogenblik dat zij door de wetgever of door de overheid belast werden met een taak van algemeen belang en/of met het oog op het algemeen belang met bijzondere bevoegdheden bekleed werden of bijzondere voorrechten ontvingen (3). Aldus zal de nietigheid van akten en handelingen eventueel ook moeten ingeroepen worden tegen de privé-instellingen aan wie de concessie van een openbare dienst werd verleend of die gemachtigd werden aan een openbare dienst mee te werken, b.v. de erkende kassen voor gezinsvergoedingen, de erkende landsbonden van mutualiteitsverenigingen wat de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit betreft, de sociale secretariaten van werkgevers, de erkende maatschappijen voor beroepskrediet enz.

R. Rauws, dr juris.

(1) R.S., 10 juli 1951, Tijds. Bestuursw. 1951, 468; R.S. 26 oktober 1949, Tijds. Bestuursw. 1951, 76.

(2) R.S. 10 juli 1951 voormeld. L. Lindemans. Het gerecht en de taalwet in bestuurszaken, Tijds. Bestuursw. 1957, 384.

(3) Kamer van Volksvertegenwoordigers, zittingsjaar 1931-1932, Verslag van de rapporteurscommissie, Parlementair bescheid nr 67, vergadering van 16-12-1931, blz. 5; R.S. 30 juni 1958, arrest Douillez, Tijds. Bestuursw. 1958, nr 6 met nota van R. Rauws; F. Bove. De wet op het gebruik der talen in bestuurszaken en de openbare diensten, R.W. 1956-'57, kol. 441 e.v.

BOEKBESPREKING

J. Rommel. — Gerechtelijke politie. Administratief Lexicon. — Die Keure, Brugge. 1959. 150 p.

Het Administratief Lexicon komt zopas aan zijn abonneuten de tekst toe te zenden van een zeer uitvoerige verhandeling van de hand van de Heer J. Rommel, rechter in de Rechtbank van Eerste Aanleg te Kortrijk, betreffende de gerechtelijke politie.

Eerst en vooral dient een verwarring vermeden te worden. In de gewone omgangstaal wordt met de term « gerechtelijke politie » meestal aangeduid de rechterlijke ambtenaren bij de parketten. Dit is natuurlijk in strijd met de juiste terminologie. Door gerechtelijke politie dient verstaan te worden het gehele korps van opsporingsambtenaren zowel diegene vermeld in art. 9 en volgende van het Wetboek van Strafvordering als degene die ingesteld werden door bijzondere wetten.

Het is dus een zeer uitgebreid onderwerp dat door de auteur is behandeld geworden en zijn studie is ook uitgegroeid tot een uitvoerig werk van 150 bladzijden op twee kolommen dichte druk.

De schrijver wijdt eerst zijn aandacht aan het onderscheid tussen administratieve en gerechtelijke politie en weegt de voor- en nadelen van dit onderscheid tegen elkaar af. Het nut van de decentralisatie bij de opsporing en de vereisten voor een goede gerechtelijke politie, bestaande uit technische vaardigheid en morele waarde worden dan ontleed, waarna de plicht tot geheimhouding en de hiërarchische organisatie van het volledig stel der opsporingsambtenaren worden uiteengezet.

De auteur brengt kritiek uit op het bestaande stelsel en doet uitschijnen dat al te grote verscheidenheid van de opsporingsambtenaren en de decentralisatie van de inrichting in belangrijke mate de effectieve leiding van de Prokureur des Konings verhinderen. Er ontbreken nauwkeurige richtlijnen om de verschillende taken af te bakenen en schrijver acht het dringend noodzakelijk dat al de verschillende opsporingsambtenaren bij het uitoefenen van hun taak als gerechtelijke politie gezamenlijk aan de tucht van de Prokureur-generaal zouden onderworpen zijn en onder daadwerkelijke leiding zouden staan van de Prokureur des Konings.

De Heer Rommel gaat dan over tot de klassificatie van de verschillende categorieën van opsporingsambtenaren met aanduiding van de taak die voor elk van hen is weggelegd, om dan in detail de bevoegdheid te onderzoeken.

Het zijn eerst en vooral de hogere officieren met algemene bevoegdheid, namelijk de procureur des Konings en zijn substituten en de onderzoeksrechter. Zeer grondig wordt de bevoegdheid van deze magistraten nagegaan en elk gegeven wordt gestaafd door een bewijsplaats naar auteurs of naar rechtspraak, wat ons toelaat de zeer uitgebreide kennis van de schrijver te waarderen. Hij snijdt dan de studie aan van de betwisting betreffende een meer begrensde ofwel een verruimde bevoegdheid van de procureur des Konings en zijn hulpofficieren, in verband met de ontdekking op heterdaad, en neemt bepaald stelling in het voordeel van een verruimde interpretatie, zulks op terdege verantwoorde beschouwingen.

Na grondig alle bevoegdheden van de procureur des Konings en zijn substituten te hebben onderzocht, gaat de auteur dan over tot de bevoegdheid van de onderzoeksrechter, waarbij hij zeer scherp het onderscheid duidelijk maakt tussen de functie van deze magistraat als rechter en als officier van de gerechtelijke politie.

De zeer talrijke hulpofficieren van de procureur des

Konings komen dan aan de beurt met telkens de uiteenzetting van hun statuut en van hun bevoegdheid: de vrederechters, de officieren met onderzoeksopdrachten, de officieren van de rijkswacht, de politiecommissarissen en hun adjuncten, de burgemeesters, de havenkapiteins, enz. Daarna gaat de Heer Rommel over tot de studie van de categorie der officieren van de gerechtelijke politie met bijzondere bevoegdheden, zoals de veldwachters, de boswachters, de opzieners van spoorwegen, de wachters van de genie, de waterschout, de gewestelijke inspecteurs van de eetwaren, de gezondheids politie en meerdere andere.

Eindelijk wordt in het derde deel de zeer uitgebreide categorie bestudeerd van de opsporingsambtenaren die bijzondere opdrachten hebben ontvangen vanwege talrijke wetten en waarvan de bijzonderste zijn de agenten van de gerechtelijke politie en de rijkswachters, waarna dan echter nog meer dan 20 afzonderlijke categorieën worden opgesomd waartussen wij enkel vermelden: de inspecteurs van de apotheken, de ambtenaren van het Hoog Comité voor toezicht, de ambtenaren en beampten van douanen en accijnzen, de kantonniërs, de agenten van het postwezen, de agenten van de nationale zuiveldienst, de inspecteurs van de algemene economische inspectie, enz.

Het werk van de Heer Rommel munt uit door volstrekte volledigheid. Het is niet waarschijnlijk dat enig agent van de gerechtelijke politie, van welke aard ook, aan zijn grondige speurtocht doorheen heel de Belgische wetgeving is ontsnapt en voor elk ambt gaat hij uitvoerig na welke de grenzen zijn van de bevoegdheid en welk de waarde is van de handelingen die door de besproken ambtenaren gesteld worden.

In deze verhandeling is een reusachtige stof verwerkt geworden en de bewijsplaatsen, die de uiteenzetting staven zijn menigvuldig en voortreffelijk gekozen.

Het werk van de Heer Rommel, dat natuurlijk zijn belang heeft voor het administratief recht en volkomen in het Administratief Lexicon thuis hoort, is echter tevens een monografie die de wetenschap van de strafvordering met een merkwaardige bijdrage verrijkt. Zoveel gegevens die verspreid liggen over honderden wetten en besluiten en waarvan de praktijk slechts toevallig het bestaan veropenbaart zijn hier systematisch opgezocht, gerangschikt en besproken geworden.

Het heeft een geweldige arbeid gevorderd die bijzonder dient gewaardeerd te worden.

René Victor

BIBLIOGRAPHIE

Nederland

- Apeldoorn L. J., van.* — Inleiding tot de studie van het Nederlands recht. — 14e dr. Zwolle, W.E.J. Tjeenk Willink.
- Beekhuis J. H.* — Het recht van appartement. — Zwolle, W.E.J. Tjeenk Willink.
- Blankestijn C.* — Verlating van hulpbehoevenden. — 's-Gravenhage, Van Keulen.
- Bolkestein N. en D. van der Wel.* — Het goedkeuringrecht. Pre-adviezen uitgebracht voor de algemene vergadering op 8 mei 1959. — Haarlem, H. D. Tjeenk Willink & Zoon, Geschriften van de Vereniging voor administratief recht.
- Bruijn A. R., de* — Het Nederlandse huwelijksvermogensrecht. — Arnhem, S. Gouda Quint, D. Brouwer & Zoon.
- Cornelissens J. A. M.* — Ontwikkeling van de arbeids-

- overeenkomst. Van individualistische naar institutionele vorming van arbeidsvoorwaarden. — Deventer, E. E. Kluwer.
- Gerlings H. J. Marius* — De vijf staatsmachten. — Assen, Born.
- Greeve L. J.* — De hulpofficier van justitie. — 8e dr. herz. en bijgew. door A.A.L.F. van Dulleman, Alpen-aan-den-Rhijn, N. Samsom.
- Hofmann L. C.* — Het Nederlands verbintenissrecht, De algemene leer der verbintenissen. — Groningen, J. B. Wolters.
- Hofstra H. J.* — Invordering — 4e dr. Bew. door A. C. den Dulk en W. P. Erasmus, Gorinchem, J. Noorduijn en Zoon. — De belastingwetgeving Serie D.B.
- Hugig Johanna C.* — Problemen rondom de strafrechtelijke verantwoordelijkheid bij kinderen. — Inaug. rede, Assen, Van Gorcum & Comp.
- Karmelk P.* — Loonbelasting — Bew. door P. Bogaards, Gorinchem, J. Noorduijn en Zoon — De belastingwetgeving, Serie D.B.
- Motorrijtuigenbelastingwet. — Gorinchem, J. Noorduijn en Zoon. — De belastingwetgeving, Serie D.B.
- Tabakswet. — Gorinchem, J. Noorduijn en Zoon — De belastingwetgeving, Serie I. & A.
- Kloos W. G.* — De algemene weduwen- en wezenverzekering. — Amsterdam, FED.
- Koning C. J. A.* — Sociale rechtskennis. — Utrecht, De Lanteern.
- Lancée L.* — Fiscale winstsplitsing. — Proefschrift Gemeent.-universiteit, Amsterdam, Deventer, E. Kluwer.
- Leeuwen B., van* — Het gemengde huwelijk. Pastoraal-sociografisch onderzoek naar de huwelijken van katholieken met niet-katholieken in Nederland. — Assen, Van Gorcum & Comp., XI, Sociaal kompas, onder red. van Het Katholiek sociaal-kerkelijk instituut.
- Leeuwrik S.* — De pachtwet in de praktijk. Volledige wettekst, uitvoerige toelichtingen, praktische aanwijzingen. — Zwolle, De Erven J. J. Tijl.
- Nouwens A.* — Openbare financiën. — Amsterdam, FED Fiscale studieserie.
- Royer S.* — Hoofdzaken der vervoerdersaansprakelijkheid in het zeerecht. — Avec un résumé en français. — With a summary in English. — Proefschrift Leiden, Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink.
- Soest A. J. van, en J. van Soest* — Belastingen, Inkomstenbelasting, vermogensbelasting, vennootschapsbelasting. — 9e dr. Arnhem, S. Gouda Quint, D. Brouwer & Zoon.
- Tuk C. P.* — Omzetbelasting. — Gorinchem, J. Noordmijn en Zoon. — De belastingwetgeving, Serie I. & A.
- Wijk H. D., van* — Voortgaande terugtred. — Inaug. rede. — Alphen-aan-den-Rijn, N. Samsom.

Frankrijk

- Amar A., Boiteux M., Brochier H., Charmont C. et Dargenton P.* — L'entreprise et les problèmes de l'investissement. — Dalloz.
- Ancel Marc* — Introduction comparative aux codes pénaux européens. — Edit. Cujas.
- Bastid* (sous la dir. de *Mme Paul*) — Annuaire français de droit international. IV année 1958 — Publ. par le groupe français des Anciens Auditeurs de l'académie de droit international de la Haye, Edit. du C.N.R.S.

- Collin G.* — Les Nouvelles Institutions politiques d'après la constitution de 1958 — Delagrave.
- Darbellay J.* — Théorie générale de l'illicéité en droit civil et en droit pénal. — Edit. Universitaires.
- Delestrée Pol* — L'instruction préparatoire après la réforme judiciaire. — Coll. Comment faire. — Libr. du Journal des Notaires et des Avocats.
- Denis Frédéric* — Société de construction et copropriété des immeubles divisés par appartements. — Libr. du Journal des Notaires et des Avocats.
- Gasse V.* — Le Régime foncier à Madagascar et en Afrique. — Libr. Autonomie.
- Germain Charles* — Eléments de science pénitentiaire. — Coll. Etudes de sciences criminelles et pénitentiaires. — Edit. Cujas.
- Heidsieck F.* — La Vertu de justice. — Presses Universitaires de France.
- Jeanet Ch.* — Les Juridictions internationales. — Dalloz.
- Lagarde Paul.* — Recherches sur l'ordre public en droit international privé. — Bibliothèque de droit privé. — Libr. Générale de Droit et de Jurisprudence.
- Léauté Jacques* — Une nouvelle école de criminologie. L'Ecole d'Utrecht. — Coll., Etudes de sciences criminelles et pénitentiaires. — Edit. Cujas.
- Le Chatelain* — La Nouvelle constitution et le régime politique de la France. — 2e édit. revue et mise à jour 18 juin 1959. — Berger-Levrault.
- Lescruyer Georges* — Le contrôle de l'Etat sur les entreprises nationalisées. — Préf. de J. Rivero, Bibliothèque de droit public. Libr. Générale de Droit et de Jurisprudence.
- Level P.* — Essai sur les conflits de lois dans le temps. — Libr. Générale de Droit et de Jurisprudence.
- Mellor Alec* — Les Contraventions et le tribunal de police après la réforme judiciaire. — Coll. Comment faire. — Libr. du journal des Notaires et des Avocats.
- Montgeau M.* — L'Organisation Internationale du Travail. — Presses Universitaires de France.
- Pinoteau Charles* — Législation pénale en matière économique et financière. — Libr. Générale de Droit et de Jurisprudence.
- Salmon J.* — Le Rôle des organisations internationales en matière de prêts et d'emprunts. — Pedone.
- Savatier R.* — Les Métamorphoses économiques et sociales du droit privé d'aujourd'hui. — Seconde série. — Dalloz.
- Savatier R.* — Les Métamorphoses économiques et sociales du droit privé d'aujourd'hui. — 3e série. Dalloz.
- Vasseur M.* — Le Droit de la réforme des structures industrielles et des économies régionales. — Libr. Générale de Droit et de Jurisprudence.
- Vanhaecke Michel.* — Les groupes de sociétés. — Bibliothèque de droit privé. Libr. Générale de Droit et de Jurisprudence.
- Vedel Georges* — Droit administratif T. II. — Coll. «Thémis» licence 2e année, Presses Universitaires de France.
- Vivez Jacques* — Les Fraudes. — Coll. «Que sais-je?» — Presses Universitaires de France.
- Vreede C. et De Stuers* — L'Emancipation de la femme indonésienne. — Adrien-Maisonneuve.

Zwitserland

- Blum Rudolf E., Pedrazzini Mario M.* — Das schweizerische Patentrecht, Kommentar zum Bundes-

- gesetz betreffend die Erfindungspatente vom 25 Juni 1954. — Bern, Stämpfli.
- Nussbaum Arthur* — Amerikanisch-schweizerisches internationales Privatrecht. Übers. der 2., amerikanischen, Aufl. von Wilfried Schaumann. — Bern, Stämpfli, 1959.
- Schneider Johannes Wilhelmus* — Treaty-making power of international organizations. — Genève, Droz; Paris, Minard, 1959.
- Troller Alois* — Immaterialgüterrecht, Patent-, Marken-, Urheber-, Muster- und Modell, Wettbewerbsrecht, Basel, Stuttgart, Helbing und Lichtenhahn.
- Tuason Vicente* — Das Recht der Schweizerischen Post-, Telefon- und Telegraphenbetriebe. Hrg. von der Generaldirektion PTT. — Bern, Stämpfli, 1959.
- Uyterhoeven Hugo* — Richterliche Rechtsfindung und Rechtsvergleichung. Eine Vorstudie über die Rechtsvergleichung als Hilfsmittel der richterlichen Rechtsfindung im Privatrecht. — Bern, Stämpfli, 1959.
- Vonnoos Schimun* — Die Regressrechte in der schweizerischen obligatorischen Unfallversicherung. — Winterthur, Keller, 1958.

Oostenrijk

- Dittrich Robert* — Österreichisches Strassenverkehrsrecht. Mit verweisenden u. erl. Anm. u. Einer Übersicht d. gesamten Rechtsprechung. — Hrsg. Robert Dittrich, Rolf Veit, Wien, Orac, 1959.
- Fasching Hans Walter* — Kommentar zu den Zivilprozessgesetzen, Hrsg. v. Hans W. Fasching, lig 1.2. — Wien, Manz, 1959.
- Gürtler Hans* — Das Croquis und die heutigen Geschwornengerichte, Eine Anregung zur Handhabung u. Änderung v. Bestimmungen d. heutigen Strafprozessordnung. — Wien, Manz, 1959.
- Runtsler Günther* — Der unlautere Wettbewerb im Realitätengewerbe. — Wien, Landesinnung Wien, d. Gebäudeverwalter u. Realitätenvermittler, 1958.
- Wilfert Otto* — Jugend «Gangs». Entstehung, Struktur u. Behandlungsmöglichkeit d. Komplizengemeinschaft Jugendlicher. — Wien, Springer, 1959.

Duitsland

- Brell Walter* — Vom Gemeindeverfassungsrecht — Erg. H. Berlin, u. Frankfurt a. M., Vahlen, 1959.
- Buisson Ludwig* — Potestas und Caritas, Die päpstliche Gewalt im Spätmittelalter — Köln, Graz, Bohlau, 1958.
- Bullinger Martin* — Die Selbstermächtigung zum Erlass von Rechtsvorschriften. Studien über e. Kuriosum d. Staatspraxis. — Heidelberg, Winter 1958.
- Dürr Karl* — Das Urheberrecht an Bau und Bauplan. — Freiburg Br. Bern, Dürr, 1959.
- Flume Werner* — Der Referentenentwurf eines Aktiengesetzes. — Düsseldorf, Verl. Handelsblatt, 1958.
- Gerold Wilhelm* — Streitwert, Der Wert d. Streitgegenstandes in bürgerl. Rechtsstreitigkeiten. — München u. Berlin, Beck, 1959.
- Glaser Hugo* — Rechtsprechung aus dem Miet- und Wohnungsrecht 1956-57. — Neuwied, Berlin, Darmstadt, Luchterhand, 1958.
- Henke Horst-Eberhardt* — Bedingte Übertragungen im Rechtsverkehr und Rechtsstreit. — Berlin, Köln, Heymann, 1959.

- Henze Karl-Otto* — Verwaltungsrechtliche Probleme der staatlichen Finanzhilfe zugunsten Privater. — Heidelberg, Winter, 1958.
- Hirschwald Franz* — Das Testament. Eine gemeinverständl. Einf. mit 136 Beisp. von Testamenten, 4, nach d. neuesten Stande d. Gesetzgebung bearb. Aufl. von Alfred Karger. — Stuttgart, Muth, 1959.
- Jansen Friedrich* — Leitfaden des Familienrechts der Deutschen Demokratischen Republik. — Berlin, VEB Dt. Zentralverl. 1958.
- Kern Eduard* — Strafrechtsfälle. Fälle mit Lösungen. — München u. Berlin, Beck, 1959.
- Kern Eduard* — Strafverfahrensrecht, Ein Studienbuch, neubearb. Aufl. — München u. Berlin, Beck, 1959.
- Meissinger Hermann* — Die Rechtsprechung des Reichsarbeitsgerichts 1927-1945, Ausgewählte Entscheidungen in 5640 systemat. geordneten Auszügen Bd. 1.2. — Stuttgart, Forkel, 1958.
- Mohrbutter Jürgen u. Heino Haarmann* — Leitfaden für Vergleichs- und Konkursverwalter, Ein Handbuch. — Köln, Berlin, Heymann, 1958.
- Roth Karlernst* — Die öffentlichen Abgaben und die Eigentumsgarantie im Bonner Grundgesetz. — Heidelberg, Winter, 1958.
- Schaffstein Friedrich* — Jugendstrafrecht, Eine systemat. Darstellung. — Kohlhammer, 1959.
- Schlegelberger Franz* — Zur Rationalisierung der Gesetzgebung. — Berlin u. Frankfurt a. M., Vahlen, 1959.
- Schumann Hans* — Einführung in die Rechtswissenschaft. — Wiesbaden, Betriebswirtschaftl. Verl. Gabler, 1959.
- Spoerlein Hans* — Handbuch für den Geschäftsführer der GmbH. Rechte, Pflichten, Haftung nach Handelsrecht u. nach Steuerrecht, Aufl. — Stuttgart, München, Hannover, Boorberg, 1959.
- Weber Heinrich* — Die Frau im Recht. Kleine Rechts- u. Sozialkunde. — Hamburg, Schleicher, 1959.

OVERZICHT DER BELGISCHE WETGEVING

(1 juni — 30 juni 1959)

I. Staats- en Administratief Recht.

2. *Financiën.* — *Lening.* — Bij K.B. van 1 juni 1959 (S. 3 juni 1959 4174) wordt de Minister van financiën er toe gemachtigd een lening genoemd « 4,75 % lening 1959-174 » uit te geven.

2. *Financiën.* — *Lening.* — Het M.B. van 1 juni 1959 (S. 3 juni 1959 — 4175) stelt de uitgiftemodaliteiten vast van de « 4,75 % lening 1959-174 ».

3. *Rijkspersoneel.* — Het K.B. van 2 juni 1959 (S. 4 juni 1959 — 4194) wijziget het K.B. van 16 maart 1940 betreffende het verlof van het rijkspersoneel.

4. *Ministerie van Landbouw.* — Het K.B. van 20 april 1959 (S. 4 juni 1959 — 4196) wijziget het K.B. van 14 januari 1956 tot vaststelling van de schalen verbonden aan de bijzondere graden bij het Ministerie van Landbouw.

5. *Middenstand.* — Bij de wet van 24 mei 1959

(S. 6 juni 1959 — 4238) wordt in de Nationale Kas voor Beroepskrediet een waarborgfonds opgericht. Dit waarborgfonds heeft tot doel de toekenning van beroepskrediet aan de Middenstanders te vergemakkelijken.

6. *Verkoop op afbetaling en financiering.* — Het K.B. van 29 mei 1959 (S. 6 juni 1959 — 4246) wijzigd artikel 5 van het K.B. van 23 december 1957 houdende bepaalde uitvoeringsmaatregelen der wet van 9 juni 1957 tot regeling van de verkoop op afbetaling en van zijn financiering. De wijzigingen hebben betrekking op sommige categorieën verkopen op afbetaling waarvan de volledige prijs binnen een bepaalde termijn moet worden betaald.

7. *Nationale Dienst voor afzet van Land- en Tuinbouwproducten.* — Het M.B. van 13 mei 1959 (S. 6 juni 1959 — 4248) stelt de vergoeding aan de Nationale Dienst voor de afzet van land- en tuinbouwproducten verschuldigd voor keuring van aardbeienplantsoenen vast.

8. *Ministerie van Openbaar Onderwijs.* — Bij K.B. van 15 april 1959 (S. 8 juni 1959 — 4279) wordt de tabel gevoegd bij het K.B. van 30 maart 1939 omtrent de in deling in categorieën van het rijkspersoneel aangevuld.

9. *Onderwijs.* — Bij K.B. van 4 mei 1959 (S. 8 juni 1959 — 4280) worden nieuwe rijksinrichtingen voor technisch onderwijs opgericht.

10. *Financiën.* — Het K.B. van 4 juni 1959 (S. 9 juni 1959 — 4303) stelt de modaliteiten en voorwaarden vast tot aanwending van het tweede deel der eerste tranche van het aanvullend krediet voor het wetenschappelijk onderwijs in 1959.

11. *Onderwijs.* — Bij K.B. van 22 april 1959 (S. 9 juni 1959 — 4309) worden de bepalingen van het K.B. van 22 april 1952 toepasselijk verklaard op de leden van het wetenschappelijk personeel van de wetenschappelijke en artistieke inrichtingen van de staten op het personeel van het rijksonderwijs.

12. *Onderwijs.* — De wet van 24 mei 1959 (S. 11 juni 1959 — 4350) wijzigd de wetgeving betreffende de examencommissies die zitting houden in de inrichtingen voor Normaal en Technisch onderwijs.

13. *Internationale Overeenkomst.* — De wet van 7 april 1959 (S. 11 juni 1959 — 5351) keurt de overeenkomst goed betreffende de uitwisseling van oorlogsverminkten tussen de bij de Raad van Europa aangesloten landen ten behoeve van medische behandeling, ondertekend te Parijs op 13 februari 1955.

14. *Ministerie van Sociale Voorzorg.* — Het K.B. van 9 juni 1959 (S. 12 juni 1959 — 4387) stelt het organiek kader van de hulpkas voor gezinsvergoeding vast.

15. *Ministerie van Sociale Voorzorg.* — Het K.B. van 9 juni 1959 (S. 12 juni 1959 — 4389) stelt het organiek kader van de onderlinge Hulpkas van de staat voor de kindertoeslag vast.

16. *Ministerie van Sociale Voorzorg.* — Het K.B. van 9 juni 1959 (S. 12 juni 1959 — 4391) stelt het organiek kader van de Nationale Onderlinge Kas voor kindertoeslag vast.

17. *Ministerie van Sociale Voorzorg.* — Het K.B. van 9 juni 1959 (S. 12 juni 1959 — 4391) stelt het organiek kader van de Nationale Verzekeringskas voor gezinsvergoeding vast.

18. *Ambachts- kleine en middelgrote handels- en kleine nijverheidsondernemingen.* — Het K.B. van 6 juni 1959 (S. 12 juni 1959 — 4398) waarbij beroepsuitvoeringsvoorwaarden kunnen worden ingevoerd in de ambachts- kleine en middelgrote handels- en kleine nijverheidsondernemingen.

19. *Openbare Entrepôts — Tienen.* — Bij K.B. van 8 juni 1959 (S. 13 juni 1959 — 4415) worden sommige wijzigingen aan het bijzonder reglement van het Openbaar Entrepôt te Tienen goed gekeurd.

20. *Internationale Overeenkomst.* — In het Staatsblad van 13 juni 1959 (4419) verscheen de tekst van het akkoord tussen België en Spanje betreffende de luchtdienst tussen hun respectievelijke grondgebieden en andere landen, ondertekend te Madrid op 10 maart 1952.

21. *Overeenkomst tussen België en Frankrijk in zake Rechtsbijstand.* — In het Staatsblad van 13 juni 1959 (4421) verscheen de tekst van de overeenkomst tussen België en Frankrijk betreffende de wederzijdse rechtsbijstand in burgerlijke zaken en handelszaken ondertekend te Parijs op 1 maart 1956.

22. *Overeenkomst tussen Frankrijk en België.* — In het Staatsblad van 13 juni 1959 (4423) verscheen de tekst van de overeenkomst tussen België en Frankrijk betreffende de uitoefening van het beroep van foornijveraar ondertekend te Brussel op 12 november 1957.

23. *Ministerie van Arbeid.* — Het K.B. van 29 mei 1959 (S. 13 juni 1959 — 4424) wijzigd het organiek kader van de hulpkas voor werkloosheidsuitkering.

24. *Ministerie van Verkeerswezen.* — Het K.B. van 18 mei 1959 (S. 13 juni 1959 — 4429) wijzigd het regentsbesluit van 5 september 1946 houdende vaststelling van het organiek kader en van de weddenschalen van het Ministerie van Verkeerswezen alsmede het K.B. van 23 april 1959 houdende Coördinatie der besluiten betreffende het organiek kader van het Ministerie van Verkeerswezen.

25. *Ministerie van Landsverdediging.* — Het K.B. van 5 juni 1959 (S. 13 juni 1959 — 4431) wijzigd het regentsbesluit van 25 juni 1959 betreffende de organisatie van de rijkswacht.

26. *Onbevaarbare waterlopen.* — Het K.B. van 2 juni 1959 (S. 15 juni 1959 — 4454) wijzigd het K.B. van 10 juni 1955 betreffende het opmaken van nieuwe beschrijvende tabellen der onbevaarbare waterlopen en van plannen waaruit hun toestand blijkt.

27. *Nationale Maatschappij voor kleine landeigendommen.* — Het K.B. van 5 juni 1959 (S. 15 juni 1959 — 4455) stelt de interest- en delingslasten vast te dragen door de Nationale Maatschappij voor de kleine landeigendommen op de in 1959 gelichte of nog te lichten tranches van haar leningen.

28. *Graverijen.* — Het K.B. van 15 april 1959 (S. 15 juni 1959 — 4462) stelt de toelatingsvoorwaarden en modaliteiten om graverijen te ontginnen vast.

29. *Ministerie van Verkeerswezen.* — Het K.B. van 10 juni 1959 (S. 16 juni 1959 — 4481) wijzigt het K.B. van 27 januari 1954 houdende vaststelling van de schalen verbonden aan de bijzondere graden bij het Ministerie van Verkeerswezen.

30. *Financiën — Nationale Maatschappij voor huisvesting.* — Het K.B. van 8 juni 1959 (S. 17 juni 1959 — 4506) stelt de interest- en delgingslasten te dragen door de Nationale Maatschappij voor huisvesting op de in 1959 gelichte en nog te lichten tranches van haar leningen vast.

31. *Ministerie van Volksgezondheid — Begroting.* — De wet van 5 juni 1959 (S. 17 juni 1959 — 4507) stelt de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid en van het gezin voor 1957 vast.

32. *Ministerie van Landsverdediging.* — Het K.B. van 5 juni 1959 (S. 17 juni 1959 — 4332) wijzigt het K.B. van 21 juni 1956 tot vaststelling van het vast organiek kader van het administratief personeel en van het meesters- vak en dienstpersoneel van het Ministerie van Landsverdediging.

33. *Ministerie van Belgisch-Congo.* — Het K.B. van 18 mei 1959 (S. 17 juni 1959 — 4534) wijzigt het K.B. van 16 juni 1955 houdende vaststelling van de bezoldigingsschalen der bijzondere graden bij het Ministerie van Belgisch Congo en Ruanda Urundi.

34. *Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.* — Het K.B. van 5 juni 1959 (S. 18 juni 1959 — 4564) stelt de regelen vast voor het aanwijzen van het hoofd der permanente vertegenwoordiging bij de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal bij de Europese Economische Gemeenschap en bij de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.

35. *Volksgezondheid.* — Het K.B. van 2 juni 1959 (S. 18 juni 1959 — 4569) wijzigt het K.B. van 14 april 1956 houdende vaststelling van de voorwaarden tot toekenning door het Nationaal Instituut voor de lichamelijke opvoeding en de sport van werkingstoelagen voor speelpleinen, speel- en sportpleinen en ontspanningscentra.

36. *Onderwijs.* — De wet van 29 mei 1959 (S. 19 juni 1959 — 4586) wijzigt de wetgeving betreffende het bewaarschoolonderwijs, het lager middelbaar onderwijs, het normaal- technisch en kunstonderwijs. Deze wet omvat 53 artikelen.

37. *Overeenkomst tussen België en Duitsland — Uitlevering en rechtshulp in strafzaken.* — In het Staatsblad van 19 juni 1959 (4600) verscheen de tekst van de overeenkomst tussen België en de Bondsrepubliek Duitsland ondertekend op 17 januari 1958 te Brussel betreffende de uitlevering en de wederzijdse hulp in strafzaken.

38. *Financiën. — Statuut van de Nationale Bank.* — De wet van 19 juni 1959 (S. 20 juni 1959 — 4627) wijzigt en vult aan het statuut van de Nationale Bank van België en van het Rentefonds.

39. *Financiën.* — Bij de wet van 19 juni (S. 20 juni 1959 — 4629) wordt een permanent egalisatiefonds der begroting opgericht.

40. *Sociale Voorzorg.* — Het M.B. van 26 mei 1958 (S. 20 juni 1959 — 4630) stelt voor het jaar 1957 het

percentage vast der omslag en kosten van toezicht en controle der regering alsmede van de voor het opmaken van de statistiek der arbeidsongevallen nodige werkzaamheden, te vergelden door de gemachtigde verzekeringsondernemingen voor de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen en door de ondernemingshoofden die vrijgesteld zijn om tot het waarborgfonds bij te dragen.

41. *Ministerie van Buitenlandse Zaken.* — Het K.B. van 13 juni 1959 (S. 20 juni 1959 — 4631) wijzigt het K.B. van 25 april 1956 tot vaststelling van het statuut der personeelsleden van het Ministerie van buitenlandse zaken en buitenlandse handel.

42. *Ministerie van Openbare Werken.* — Het K.B. van 12 juni 1959 (S. 20 juni 1959 — 4634) wijzigt dit van 5 december 1955 tot vaststelling van het organiek kader van het Ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw, sektor wederopbouw.

43. *Dienst voor regeling der binnenvaart.* — Het M.B. van 18 juni 1959 (S. 20 juni) wijzigt, echter ten voorlopige titel, de bepalingen uitgevaardigd bij toepassing van het wetsbesluit van 12 december 1944 houdende oprichting van een dienst voor regeling der binnenvaart en betrekking hebbende op het vervoer binnen het koninkrijk.

44. *Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal — Europese school.* — De wet van 22 februari 1959 (S. 25 juni 1959 — 4714) keurt het statuut goed der Europese school opgericht ten zetel van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal alsmede het protocol van ondertekening, ondertekend te Luxemburg op 12 april 1959.

45. *Financiën.* — Bij K.B. van 22 juni 1959, (S. 25 juni 1959 — 4725) wordt de minister van Financiën er toe gemachtigd obligaties van het type der geunificeerde 4 % schuld tweede reeks te verhandelen ten belope van een nominaal bedrag van 350 miljoen.

46. *Ministerie van Landsverdediging. — Krijgsschool.* — Het K.B. van 19 juni 1959 (S. 25 juni 1959 — 4728) wijzigt het K.B. van 11 juli 1951 houdende inrichting van de krijgsschool.

47. *Middenstand- Beroeps- en ambachtskredietverlening.* — Het K.B. van 19 juni 1959 (S. 25 juni 1959 — 4731) stelt de uitvoeringsmodaliteiten vast der wet van 25 mei 1959 tot verruiming van de mogelijkheden in zake de beroeps- en ambachtskredietverlening aan de middenstand.

48. *Verkeer- Beteugeling der dronkenschap.* — Het K.B. van 10 juni 1959 (S. 26 juni 1959 — 4744) stelt de algemene regelen vast voor het nemen van een bloedproef met het oog op het bepalen van het alcoholgehalte. Hetzelfde K.B. stelt de inwerkingtreding van de wet van 15 april 1959 tot wijziging van het wetboek van Strafvordering, van de wet van 1 augustus 1899 houdende herziening van de wetgeving en van de reglementen van de politie op het vervoer en van het wetsbesluit van 14 november 1939 betreffende de beteugeling van de dronkenschap vast.

49. *Ministerie van Landsverdediging.* — Het K.B. van 22 juni 1959 (S. 26 juni 1959 — 4750) wijzigt het K.B. van 14 januari 1959 tot algemene organisatie van het Ministerie van Landsverdediging om een gedeelte van zijn bevoegdheid over te dragen.

50. *Ministerie van Landsverdediging.* — Het K.B. van 5 juni 1959 (S. 26 juni 1959 — 4756) stelt de voorwaarden vast onder dewelke de staat de vervoerkosten ten laste neemt van de dienstplichtigen die verblijven te Belgisch-Congo en Ruanda Urundi.

51. *Ministerie van Openbare Werken.* — De wet van 9 juni 1959 (S. 27 juni 1959 — 4775) stelt de begroting van het Ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw voor het dienstjaar 1959 vast.

52. *Internationale Overeenkomst.* — Bij de wet van 29 april 1958 (S. 27 juni 1959 — 4789) wordt de luchtvaartovereenkomst tussen België en Ierland en de bijlagen ondertekend te Brussel op 10 september 1958 goedgekeurd.

53. *Luchtvaart.* — Het K.B. van 19 juni 1959 (S. 27 juni 1959 — 4699) wijzigt het K.B. van 15 maart 1954 tot regeling der luchtvaart.

54. *Ministerie van Justitie.* — De wet van 23 juni 1959 (S. 29 juni 1959 — 4815) stelt de begroting van het Ministerie voor het dienstjaar 1959 vast.

55. *Ministerie van Economische zaken.* — De wet van 6 juni 1959 (S. 29 juni 1959 — 4825) stelt de begroting van het Ministerie van Economische zaken voor het dienstjaar 1959 vast.

56. *Doorvoer.* — Het M.B. van 26 juni 1959 (S. 30 juni 1959 — 4862) regelt de voorwaarden en modaliteiten van doorvoer van goederen langs de weg.

57. *Jacht.* — Het M.B. van 26 juni 1959 (S. 30 juni 1959 — 4881) stelt de tijdstippen voor opening en sluiting der jacht met het geweer op reebokken voor het jaar 1959 vast.

II. Burgerlijk Recht.

58. *Justitie. — Rechten van de van goederen gescheiden vrouw.* — Bij de wet van 22 juni 1959 (S. 26 juni 1959 — 4743) worden de artikelen 1449, 1536 en 1537 door andere bepalingen vervangen terwijl artikel 1450 wordt opgeheven.

De van tafel en bed gescheiden vrouw, alsmede de vrouw die enkel van goederen gescheiden is, heeft het volle genot van haar burgerrechtelijke bekwaamheid zonder dat zij genoodzaakt is de machtiging van haar man of van de rechter te vragen.

Wanneer de echtgenoten bij huwelijkscontract gescheiden zijn van goederen, behoudt de vrouw het vrije beheer en de vrije beschikking over haar roerend en onroerend goed alsmede het genot harer inkomsten.

De wet voorziet tevens een overgangsbepaling krachtens dewelke de echtgenoten, ingeval van bedongen scheiding van goederen, binnen de 6 maanden na de inwerkingtreding van deze wet bij authentieke akte verleden in de vorm van het huwelijkscontract hun gemeenschappelijke wil kunnen te kennen geven het stelsel van scheiding van goederen te handhaven, zoals zij dat bedongen hadden onder de destijds geldende regeling.

III. Handelsrecht.

59. *Wisselbrieven en checks — aanvulling van artikel 1033/3 R.V.* — Bij de wet van 3 juni 1959 (S. 10 juni 1959 — 4327) wordt de wetgeving betreffende de wisselbrieven en checks aangepast en aangevuld in verband met de verdeling van het werk over 5 dagen

in sommige sectoren van de Nationale economie.

De aanbidding en het protesteren van wissels, checks accreditieven enz. kunnen alleen gebeuren op een werkdag; de zaterdag wordt gelijkgesteld met een wettelijke feestdag. Van een krediet- deposito- of financieeringsinstelling kan zaterdag geen betaling door middel van rekening — courant geld- of effectendepositos, documentaire kredieten of anderszins worden geëist.

Artikel 1033,3, van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering wordt door de volgende bepaling aangevuld: « voor de toepassing van het eerste lid wordt de zaterdag gelijkgesteld met een wettelijke feestdag ».

IV. Burgerlijke Rechtsvordering.

60. *Overeenkomst tussen België en Frankrijk in zake Rechtsbijstand.* — Zie nr 21.

61. *Artikel 1033/3 R.V. — Aanvulling.* — Zie nr 59.

V. Economisch Recht.

62. *Economische zaken.* — Bij K.B. van 23 april 1959 (S. 2 juni 1959 — 4140) wordt een jaarlijkse statistiek der producten in de nijverheid der houtzagerij voorgeschreven.

63. *Economische zaken.* — Bij K.B. van 13 juni 1959 (S. 11 juni 1959 — 4360) wordt een jaarlijkse statistiek der productie in het drukkers-brocheerders en inbindersbedrijf voorgeschreven.

64. *Economische zaken. — Landbouwtelling.* — Bij K.B. van 8 juni 1959 (S. 24 juni 1959 — 4700) worden aan de gemeentebesturen vergoedingen toegekend voor de uitvoering van de algemene landbouwtelling van 15 mei 1959.

VI. Arbeidsrecht en Maatschappelijk Hulpbetoon.

65. *Rust- en overlevingspensioen voor arbeiders.* — Het M.B. van 19 mei 1959 (S. 6 juni 1959 — 4251) stelt de modaliteiten vast betreffende het houden van de individuele rekening in zake rust- en overlevingspensioen voor arbeiders, der arbeiders die onder toepassing van het wetsbesluit van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders vallen.

66. *Rust- en overlevingspensioen voor arbeiders.* — Het M.B. van 20 mei 1959 (S. 6 juni 1959 — 4251), stelt de modaliteiten vast betreffende het houden van de individuele rekening in zake rust en overlevingspensioen voor arbeiders, der arbeiders die niet onder toepassing van het wetsbesluit van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders vallen.

67. *Rust- en overlevingspensioen van sommige categorieën werknemers.* — Het M.B. van 21 mei 1959 (S. 6 juni 1959) stelt de modaliteiten vast voor het houden van de individuele rekening in zake rust en overlevingspensioen van sommige werknemers bedoeld bij de wet van 20 mei 1949 waarbij de toepassing van het stelsel der maatschappelijke zekerheid wordt uitgebreid tot sommige arbeiders tewerkgesteld door de openbare diensten.

68. *Hulp- en voorzorgskas voor zeevarenden.* — Het K.B. van 24 mei 1959 (S. 10 juni 1959 — 4331) wijzigt het K.B. van 24 oktober 1936 houdende wijziging en samenordering van de statuten van de hulp- en voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag.

69. *Verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood.* — Het K.B. van 24 mei 1959 (S. 10 juni 1959 — 4332) wijzigt het regentsbesluit van 14 september 1956 genomen in uitvoering van de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen tegen ouderdom en vroegtijdige dood, geordend bij regentsbesluit van 12 september 1946.

70. *Rust- en overlevingspensioen voor arbeiders.* — Het K.B. van 24 mei 1959 (S. 10 juni 1959 — 4333) wijzigt dit van 17 juni 1955 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor arbeiders.

71. *Rust- en overlevingspensioen voor bedienden.* — Het K.B. van 24 mei 1959 (S. 10 juni 1959 — 4334) wijzigt dit van 30 juni 1957 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor bedienden.

72. *Nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers.* — Het K.B. van 24 mei 1959 (S. 10 juni 1959 — 4334) wijzigt het K.B. van 28 mei 1958 tot vaststelling van het statuut van het nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers in zake inrichting van het rust- en weduwe-pensioen.

73. *Ondernemingen van verven, chemisch reinigen — arbeidsduur.* — Het K.B. van 5 juni 1959 (S. 13 juni 1959 — 4425) stelt de arbeidsduur in de ondernemingen die klederen verven en chemisch reinigen of strijken vast.

74. *Maatschappelijke zekerheid — Landbouwon-
nemingen.* — Het K.B. van 10 juni 1959 (S. 20 mei 1959 — 4640) wijzigt het regentsbesluit van 5 november 1956 in zake toepassing van het wetsbesluit van 28 februari 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders op de werkgevers en werknemers in landbouwon-
nemingen.

75. *Kinderbijslag.* — Het K.B. van 11 juni 1959 (S. 20 juni 1959 — 4641) stelt de berekeningswijze der bedragen van de kinderbijslag voor sommige werklieden van de handel in brandstoffen vast.

76. *Solidariteits- en waarborgfonds.* — Het K.B. van 15 juni 1959 (S. 26 juni 1959 — 4758) wijzigt het K.B. van 30 oktober 1956 tot regeling van de werk-
wijze van het solidariteits- en waarborgfonds.

77. *Arbeid in ververijen.* — Het K.B. van 22 juni 1959 (S. 29 juni 1959 — 4814) stelt voor de onder-
nemingen die klederen of stoffen voorwerpen verven, chemisch reinigen of strijken, de opzeggingstermijn en de voorwaarden waaronder het gebrek aan werk we-
gens economische oorzaken de uitvoering van de ar-
beidsovereenkomst schorst, vast.

VII. Fiscaal Recht.

78. *Met het zegel gelijk gestelde taksen.* — Het K.B. van 29 mei 1959 (S. 1 juni 1959 — 4110) wijzigt de algemene verordening op de met het zegel gelijkge-
stelde taksen.

79. *Met het zegel gelijkgestelde taksen.* — Het K.B. van 27 juni 1959 (S. 30 juni 1959 — 4862) wijzigt het wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen (arti-
kel 11).

H. Boonen.

MEDEDELINGEN

Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel

Memorandum van het Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel betreffende de maatregelen die tot de naleving van de taalwet in bestuurszaken kunnen bijdragen zonder dat een wijziging van de taalwet vereist wordt.

Een delegatie van het Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel bestaande uit de heren Dr F. Bové, algemeen voorzitter, P. Becquaert, ondervoorzitter, en Dr R. Rauws, bestuurslid, werd op 1 juli 1959 door de heer Vossen, kabinetschef van de heer Eerste-minister, ontvangen.

Zonder de taalwet in bestuurszaken te wijzigen, zo heeft de delegatie uiteengezet, kan de regering bestuurlijke maatregelen nemen om de in de departementen, parastatale en privé-instellingen van openbaar belang bestaande toestanden welke tegen de taalwet indruisen, binnen afzienbare tijd gezond te maken.

Deze maatregelen zijn :

1° dat de regering aan de secretarissen-generaal duidelijk haar wil te kennen geeft dat de taalwet voortaan behoorlijk moet toegepast worden voor de niet-verspreiding van de bestuurlijke onderrichtingen over de taalwet van 19 maart 1938 en 20 december 1948 en het handhaven van de thans bestaande bestuurlijke organisatie welke een nauwkeurige naleving van de taalwet niet mogelijk maakt.

2° dat de onder het gezag van de Eerste-minister geplaatste dienst van het Algemeen Bestuur onderrichtingen zou ontvangen om zijn hoofdtak — d.i. de organisatie van de openbare diensten — niet te beperken tot de zuiver technische organisatie van de administratie doch zich ook zou bekommeren om de door de taalwet voorgeschreven organische regeling van de openbare diensten. In het bijzonder zou de waakzaamheid van de dienst van het Algemeen Bestuur moeten gevraagd worden :

a) voor de groepering van de diensten in Vlaamse en Franse afdelingen, burelen of secties, wanneer de aard der zaken het vereist en zo hun omvang, zomede het getal ambtenaren het toelaten (K.B. 6/1/1933, art. 1) ;

b) voor de eerbiediging van de op de ambtenaren rustende verplichting de algemene zaken in de taal van hun taalgroep te behandelen (onderrichting dd. 20/12/1948, Ministerie van Binnenlandse Zaken, n° 2333/2030).

3° oprichting in elk ministerieel departement van een commissie van taaltoezicht belast met het toezicht op de naleving van de taalwet in bestuurszaken in het departement en de ervan afhangende parastatale en aan de taalwet onderworpen privé-instellingen van openbaar nut (Rode Kruis, Sabena, bouwmaatschappijen voor goedkope woningen, nationaal werk van het Kinderwelzijn, enz...). De ministers zijn bevoegd om dergelijke commissies voor Taaltoezicht op te richten. Zulks blijkt uit een arrest van de Raad van State (arrest Fazzi dd. 13.12.1953, n° 3908) waarin uitdrukkelijk gezegd werd dat dergelijke commissies geen afbreuk doen noch aan de bevoegdheid van de syndicale raden van advies, noch aan de bevoegdheid van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Op een wijziging van de taalwet moet dus niet gewacht worden om deze departementale commissies voor taaltoezicht op te richten.

4^e dat de regering en de uitvoerende macht eindelijk de nodige maatregelen treffen opdat de talloze administratieve colleges en commissies die, met of zonder rechtsprekende bevoegdheid, in de openbare diensten functioneren derwijze worden samengesteld dat zij bij de behandeling der zaken de bestuurlijke taalwet kunnen naleven.

Dit betekent dat de nederlandsonkundige leden moeten verwijderd worden uit de regionale administratieve colleges die in het Vlaamse landsgedeelte gevestigd zijn en uit de centrale administratieve colleges welke zaken behandelen die in het Nederlands taalgebied localiseerbaar zijn of die betrekking hebben op personeelsleden van de Nederlandse taalrol.

De bestuurlijke taalwet gebiedt immers al de voormelde zaken uitsluitend in het Nederlands te behandelen (art. 1, § 1 en art. 4, § 1).

TIJDSCHRIFTEN

Tijdschrift voor Notarissen : jrg. 1959 - n° 7-8 :

J. Matthys, Uit de praktijk. — Verantwoordelijkheid van de notaris bij verkoop van andermans zaak.

Algemeen Fiscaal Tijdschrift : jrg. 1959 - n° 12 :

Algemeenheden. — Inkomstenbelastingen. — Taxes met inkomstenbelastingen gelijkgesteld. — Indirekte staatsbelastingen. — Gemeentelijke belastingen. — Internationale overeenkomsten. — Kongolese en buitenlandse belastingen. — Varia. — Bibliografie. — Personalia.

Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiek Recht : jrg. 1959 - n° 1-2 :

C. A. Bentinck, Het huurrecht in Nederland. — K. Calebaut, De handhaving der openbare orde in Belgisch-Congo. — M. Knaepen, De evolutie van het schoolpluralisme. — R. Van Aarschot, De aanpassings- en transmutatieklas.

Nederlands Juristenblad : jrg. 1959 - n° 29 :

J. C. Van Oven, Het dwalingsarrest van 19 juni 1959 (De Kantharos van Stevensweert). — Redactie, N. J. B. Prof. Mr. J. P. Suyling 90 jaar. — G. E. Lange-meijer, Toezicht op jagende honden. — De « nationalisatie » der ondernemingen in Indonesië. — R. Feen-

stra, Congres ter herdenking van Bartolus. — H. F. W. Luiking, Het strafregister op de koopvaardij-schepen.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-amt en Registratie : jrg. 1959 - n° 4594 :

J. M. Polak, De goedkeuring van huwelijkse voorwaarden. — P. A. Stein, Verzekering van appartementen. — R. D. Kollewijn, Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Internationaal Privaatrecht (V).

n°. 4595 :

J. C. Van Oven, Het vruchtgebruik in het ontwerp nieuw B.W. — A.P.M. Festen, Hoe laat men « oude » stichtingen verdwijnen ? — T. Blokland, Draagplicht na afstand van gemeenschap. — R. D. Kollewijn, Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Internationaal Privaatrecht (VI).

Arbitrale Rechtspraak : jrg. 1959 - n° 464 :

Jurisprudentie.

Journal des Tribunaux : jrg. 1959 - n° 4243 :

H. Solus, Les réformes de la procédure civile française.

Jurisprudence du Port d'Anvers : jrg. 1959 - n° 5-6 :

Abordage. — Abordage fluvial. — Affrètement maritime. — Assurances. — Commissionnaire-Expéditeur. — Droit Colonial.

Recueil Général : jrg. 1959 - n° 20117-20135 :

Legs. — Taxes assimilées au timbre. — Taxe de luxe. — Succession. — Enregistrement. — Taxes sur les contrats d'entreprise d'ouvrage. — Taxe de transmission. — Taxe sur les locations mobilières. — Taxe de facture sur les contrats d'entreprise d'ouvrage.

Revue de l'Administration et du Droit Administratif de la Belgique : jrg. 1959 - n° 8-9 :

Impôts. — Assistance publique. — Bibliographie. — Commission d'assistance publique. — Compétence administrative et judiciaire. — Cultes. — Domaine privé. — Droit constitutionnel. — Traitements et pensions. — Eaux. — Elections. — Etat civil. — Expropriations et réquisitions. — Finances communales. — Finances publiques. — Loi communale. — Revue de la jurisprudence.

Recueil Dalloz : jrg. 1959 - n° 28 :

M. De Juglart, Le particularisme du droit maritime. — J. Noirel, Une question posée par la réforme judiciaire : Le principe du non-cumul du possessoire et du pétitoire subsiste-t-il ?

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"